

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT

**Aquesta transcripció està pendent de
verificació i correcció. Pot contenir, doncs,
errades de fidelitat i incorreccions
lingüístiques i no es pot considerar
com una publicació oficial**

Fitxer 12CRU1

XV legislatura · quart període · sèrie C · número 305

Comissió de Recerca i Universitats

Sessió 12, dimarts 16 de setembre de 2025

Presidència de l'Excm. Sr. Pere Lluís Huguet Tous

Sessió 12 de la CRU

La sessió de la Comissió de Recerca i Universitats (CRU) s'obre a ****. Presideix Pere Lluís Huguet Tous, acompanyat de la vicepresidenta, Tània Verge Mestre, i de la secretària, Núria Navarro Hurtado. Assisteix la Mesa la lletrada Clara Marsan Raventós.

Hi són presents [Sabrin Araibi Marachi](#), [David González Chanca](#), [Sara Jaurrieta Guarnier](#) i [Guillem Sánchez Prat](#), pel G. P. Socialistes i Units per Avançar; [Jordi Bertran i Luengo](#), [Toni Castellà i Clavé](#), [Anna Erra i Solà](#) i [Judith Toronjo i Nofuentes](#), pel G. P. de Junts; [Mar Besses Casanovas](#) i [Carles Campuzano i Canadés](#), pel G. P. d'Esquerra Republicana de Catalunya; [Míriam Casanova Domènech](#), pel G. P. del Partit Popular de Catalunya; [Júlia Calvet Puig](#), pel G. P. de VOX en Cataluña; [Núria Lozano Montoya](#), pel G. P. Comuns; [Laia Estrada Cañón](#), pel G. P. de la Candidatura d'Unitat Popular - Defensem la Terra, i [Rosa Maria Soberana i Bonet](#), pel G. Mixt[membres comissió].

[Assisteix] a aquesta sessió [assistents].

ORDRE DEL DIA DE LA CONVOCATÒRIA

Bloc 1

1. Compareixença d'una representació del Consell de l'Estudiantat de les Universitats Catalanes davant la Comissió de Recerca i Universitats per a informar sobre l'estat de les universitats i la recerca (tram. 357-00395/15).

Bloc 2

1. Compareixença de Francesc Xavier Grau Vidal, president de l'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya, davant la Comissió de Recerca i Universitats per a informar sobre els reptes en la formació acadèmica de magisteri dels futurs docents (tram. 357-00402/15).

2. Compareixença d'una representació de l'Agència per la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya davant la Comissió de Recerca i Universitats per a informar sobre l'anàlisi i les conclusions de l'estudi "Equitat en la inserció laboral i mobilitat social dels graduats i graduades de les universitats presencials catalanes" (tram. 357-00624/15).

3. Compareixença d'una representació de la Xarxa Vives d'Universitats davant la Comissió de Recerca i Universitats per a informar de la situació de les universitats de parla i cultura catalanes (tram. 357-00631/15).

5. Proposta de resolució sobre l'aplicació d'eines d'intel·ligència artificial en el Servei Públic d'Ocupació de Catalunya (tram. 250-00390/15). Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya. Debat i votació (text presentat: BOPC 184, 54).

6. Proposta de resolució sobre la reversió de la fusió d'assignatures al batxillerat (tram. 250-00572/15). Grup Parlamentari de VOX en Cataluña. Debat i votació (text presentat: BOPC 238, 34).

El president

Bon dia. Donem inici a la primera comissió d'aquest període, havent desitjat# que tots hagueu reposat les piles aquest estiu.

I iniciem a l'ordre del dia amb una modificació del punt tercer, el redactat de la compareixença que es proposaria és modificar-ho, perquè no era només pel sentit que estava la compareixença, sinó Compareixença d'un representant de la Xarxa de Vies d'Universitats davant de la Comissió de Recerca i Universitats per informar

sobre l'accés, les condicions i l'aprenentatge, les expectatives i els retorns dels estudis universitaris a les universitats de la Xarxa de Vies, que era el sentit de la sol·licitud de compareixença.

Si no hi ha cap qüestió, ho aprovaríem per unanimitat? Doncs, moltíssimes gràcies, aprovem per unanimitat la modificació de l'anunciat de la compareixença del punt tercer.

Compareixença d'una representació del Consell de l'Estudiantat de les Universitats Catalanes per a informar sobre l'estat de les universitats i la recerca

357-00395/15

Donaríem lloc a la primera compareixença, al primer punt de l'ordre del dia, que és la compareixença d'un representant del Consell d'Estudiants de les Universitats Catalanes davant de la Comissió de Recerca i Universitats per informar sobre l'estat de les universitats i la recerca.

Anna Erra i Solà

President, li diem substitucions, si de cas, abans de...?

El president

Ah, perdó. Ostres, sí, és que és la falta de pràctica de l'estiu.

Anna Erra i Solà

Veig que amb tot el que ha passat ha anat bé a l'estiu, i d'això ens ho felicitem.

No, volem dir que, en nom de Junts per Catalunya, la diputada Sònia Martínez i el diputat Jordi Fàbregas substitueixen la diputada Judith Toronjo i en Toni Castellà.

Gràcies.

David González Chanca

Gràcies, president. Per part del Grup Socialista, la diputada Andrea Zapata substituirà uns pocs minuts, en principi, a l'inici, a la diputada Sabrin Araibi.

Mar Besses Casanovas

Per part del Grup d'Esquerra Republicana, excusar el diputat Carles Campuzano, que s'incorporarà en uns minuts a la comissió.

Gràcies.

La sessió se suspèn a les... i es reprèn a les...

El president

Reprenem la comissió i donem la benvinguda al compareixent. I, sense més, ja donaré la paraula perquè ens informi sobre l'estat de les universitats i la recerca des del punt de vista de l'entitat que representa.

Moltíssimes gràcies per la seva compareixença i té la paraula.

Pau Maza Díaz (coordinador general del Consell de l'Estudiantat de les Universitats Catalanes)

Moltes gràcies, benvolgut president, diputades i diputats. Avui comparec en nom de milers d'estudiants de totes les universitats del país, tant públiques com privades. El Consell d'Estudiants de les Universitats Catalanes té la responsabilitat i el deure de traslladar la veu de l'estudiantat, que sovint queda amagada darrere de les grans xifres, les estructures internacionals i els debats polítics.

La universitat és una de les principals estructures d'estat. Garanteix coneixement, cohesió social i oportunitats. Però la universitat, sobretot, té sentit si posa l'estudiant al centre.

I avui vull compartir amb vostès la nostra mirada sobre quatre grans àmbits de la nostra universitat i el nostre sistema universitari. El primer serà equitat i accés; el segon tractarà de qualitat docent i recerca; el tercer serà benestar i habitatge, i, l'últim, però no menys important, sobre participació democràtica. Jo, com que soc enginyer, m'agrada anar per punts i fer llistes, per tant ho faig més fàcil per tothom.

En el punt d'equitat i accés, ens trobem que encara avui massa joves de Catalunya veuen l'accés a la universitat com un obstacle més i no pas una oportunitat. És cert que la reducció de taxes universitàries ha estat un gran pas endavant, i ho volem reconèixer, però la realitat és que per moltes famílies, especialment de classes treballadores, la matrícula continua sent un esforç enorme. I quant a la matrícula hi

afegim el transport, el material, llibres i, sobretot, el preu de l'habitatge. La universitat deixa de ser, en aquest cas, un dret universal per convertir-se en un privilegi.

Molts estudiants, especialment d'entorns rurals o de famílies amb menys recursos, han de renunciar als seus estudis o viuen en condicions precàries per poder-los sostenir. Les beques arriben tard, molt sovint són insuficients i no cobreixen tota la diversitat de necessitats. Per tant, bàsicament el que demanem és un sistema de beques àgil, predictable i ampliat, que tingui en compte no només el preu de la matrícula, sinó el cost real de viure i estudiar a Catalunya. Una societat que presumeix d'invertir en coneixement no pot permetre's perdre talent per qüestions econòmiques.

El segon punt que m'agradaria tractar és la qualitat docent i la recerca i, sobretot, les condicions laborals des del punt de vista de l'estudiant, òbviament, perquè la universitat no és només un espai de transmissió de coneixements, sinó que també és un motor d'innovació i recerca, però aquest motor a dia d'avui està greument condicionat per la precarietat laboral, que no només està en les universitats, sinó en tota la resta del model productiu d'aquí a Catalunya, sinó que la sofreixen específicament i especialment molts professors investigadors i, en el nostre cas d'estudiants, molts doctorands que viuen en condicions indignes, amb sous que no permeten independitzar-se ni planificar un futur on la seva etapa vital se suposa que hauria de ser aquesta.

Hi ha joves investigadors que marxen fora conseqüència de tot això, perquè aquí no hi ha prou estabilitat. I això no és només un problema laboral, és una pèrdua de talent pel nostre país.

Nosaltres, com a estudiants, bàsicament, demanem que s'aposti per una docència de qualitat, que posi fi a la temporalitat i que es reconegui l'esforç del professorat jove i doctorands i que, sobretot, es vinculi aquesta recerca amb la docència, que més o menys ja es fa, per enriquir la formació de l'estudiantat que puja i l'estabilitat de tota la massa del docent i de doctorands.

També volem que aquesta docència sigui molt més participativa, més connectada amb la realitat i que ens prepari no només per un mercat laboral canviant, sinó també per ser ciutadans crítics i participatius en la nostra societat.

Ara em toca el tema de l'habitatge, però m'agradaria aturar-m'hi una mica especialment, perquè, com tots sabeu, l'habitatge és un punt clau en el marc en què vivim i és una de les grans causes d'exclusió universitària a dia d'avui. La realitat és que moltes i molts estudiants no poden viure a prop de la seva universitat. Els preus del lloguer són prohibitius, tant a Barcelona, Girona, Tarragona i Lleida, però també en ciutats intermèdies com Terrassa o Sabadell, que tenen grans tradicions i grans universitats, i on trobar pis compartit a un preu raonable és gairebé impossible.

I això té diverses conseqüències, les quals creiem que són bastant greus. Una de les conseqüències és que els estudiants passen moltes més hores en el transport que no pas a classe, ja sigui transport públic com transport privat. I no entrarem a valorar el funcionament del transport públic, perquè tots som coneixedors de com funciona. Estudiants que abandonen els estudis perquè no poden sostenir econòmicament un lloguer, o el preu o cost del transport fins als centres educatius. I estudiants que viuen en habitacions sobreocupades, sense intimitat i sense condicions adequades per estudiar.

És per això que nosaltres proposem diverses coses. La primera és que les residències universitàries estiguin gestionades per les pròpies universitats. No creiem que l'habitatge, en aquest cas, sigui un negoci, ha de ser un servei i, com a tal, han d'estar controlades o gestionades, en aquest cas, per les pròpies universitats.

Una de les altres opcions que proposem és que es facin convenis amb ajuntaments i entitats socials per destinar habitatges assequibles a estudiants. I ho lliguem amb el primer punt, que la universitat sigui part de la gestió activa d'aquests habitatges, sobretot, específicament, on hi ha campus, sobretot urbans.

En tercer lloc, creiem que és oportú mencionar les beques de mobilitat i allotjament que estiguin adaptades al cost real de cada territori. Similar al que s'ha fet amb les zones tensionades en temes d'habitatge, estaria bé també aplicar-ho en aquest model.

I, per últim, un pla de col·laboració públic-privat que permeti utilitzar tots aquests pisos buits, espais buits, edificis infrautilitzats per treure-hi un profit i que, com a mínim, es facin servir en aquest aspecte.

El tema de les residències universitàries sé que és un tema que no depèn dels legisladors, sinó que és un tema que depèn de les universitats en si. I nosaltres, parlant no només amb les universitats sinó amb ajuntaments, i fins i tot alguns diputats i diputades, estem d'acord i tots estem en la mateixa banda que és un tema que toca diverses problemàtiques i que seria útil, molt útil, tocar-lo. No només pel punt únic de l'habitatge, sinó perquè podríem aplicar polítiques d'equitat i beques d'equitat amb ajudes en pisos, perquè si un estudiant no es pot pagar la matrícula de la universitat, segur que no es pot pagar un habitatge. I, per tant, tindríem tota aquesta informació, que ja és propietat del departament, es podria fer servir perquè la universitat, i no només l'accés, sinó l'estada a la pròpia universitat sigui també més equitativa.

En conseqüència, no demanem privilegis, el que demanem és igualtat d'oportunitats. Perquè si l'habitatge és un mur que separa la universitat dels estudiants, cal que el país s'hi comprometi seriosament.

El següent punt que portem, i que no em voldria deixar, és el de salut mental i benestar. Com tots ja sereu coneixedors, el benestar dels estudiants va molt més enllà de l'habitatge que acabo de mencionar, i és que cada cop més joves pateixen ansietat, estrès, problemes de salut mental vinculats a la pressió acadèmica, a la inestabilitat econòmica i a la incertesa del futur i, en general, en aquestes èpoques en què les persones són més influenciables i han de fer aquest pas a l'adulthood, és un greu problema.

Per tant, les universitats necessiten recursos per oferir aquests serveis de suport psicològic gratuïts, que siguin ràpids i accessibles, perquè no pot ser que a dia d'avui, i això està passant, tinguem estudiants que esperin mesos per una primera visita i que per a una segona o tercera visita hagin de seguir esperant mesos. I som conscients que això té diverses potes, vull dir, això no és exclusivament competència d'universitats, també hi ha temes de salut, hi ha diversos temes, però creiem que aquí falta un encaix de treballar entre ja no departaments, sinó institucions, universitats, sistema sanitari, que a dia d'avui no creiem que funcioni del tot bé, com a mínim.

Per tant, estudiar és exigent, és evident, però el que no ha de ser és una font de patiment crònic. No podem sortir de la universitat amb un grau, un màster i una depressió crònica. No hauria de passar.

L'últim punt en què m'agradaria parar-me és en el punt de participació i democràcia a la universitat. Com sabeu, la universitat també és una escola de democràcia i, malgrat això, la participació de l'estudiant encara no està on ens agradaria. Tothom ens agradaria que els estudiants participessin més i, sobretot, més activament.

Les estructures de govern -del govern universitari, no del Govern de la Generalitat-, sovint no faciliten la implicació real dels estudiants per diversos temes. Per tant, el que reivindicuem aquí són espais de decisió més oberts i transparents i una aposta clara perquè la veu dels estudiants tingui un pes en totes les polítiques universitàries.

A cap estudiant li agrada ser un *checkbox* a final de curs quan ha d'omplir una enquesta de satisfacció, que l'estudiant, per molt que siguin útils -i miro els representants de l'Agència de Qualitat Universitària-, per molt que aquestes enquestes siguin útils i ens puguin permetre prendre el pols al nostre sistema universitari, no tenen una utilitat visible per als estudiants, que són els que al final s'han d'implicar en tot el procés.

Per tant, el que reivindicuem, a part d'aquests espais de decisió més oberts i transparents, és una aposta clara perquè la veu estudiantil tingui un pes en totes les polítiques universitàries, perquè participar és un dret, però també és una responsabilitat. I en aquest cas nosaltres, des del CEUCAT i des de tots els consells d'estudiants de les dotze universitats de Catalunya, volem exercir-la.

La universitat catalana té un potencial immens, però només serà una eina de transformació si realment és pública i de qualitat. Coneixem tots molt bé les universitats privades i tenim la gran sort que aquí a Catalunya les universitats privades funcionen molt millor que la resta de l'Estat. Jo crec que això vagi per davant, però necessitem que aquesta universitat sigui pública en el sentit d'oferir un servei a la societat. Som conscients que les universitats privades aquí a Catalunya ho fan, en altres comunitats autònomes no passa, però no és el nostre problema.

Per tant, em dirigeixo a vosaltres directament, com a representants del poble de Catalunya. El que demanem és que es faci la universitat una autèntica prioritat del

país, perquè al final invertir en una universitat o invertir en el sistema universitari no és una despesa, és una millor inversió en el futur, en cohesió social i en democràcia.

Els estudiants hi som, hi serem i volem construir, però necessitem institucions valentes i compromeses, que no tinguin por de canviar quatre coses perquè algú s'enfadi.

I per acabar, voldria compartir algunes idees senzilles. Cap estudiant hauria d'haver de triar entre estudiar i poder pagar el lloguer. Cap estudiant hauria de veure's obligat a abandonar els seus somnis perquè la seva família no pot assumir-ne el cost.

El coneixement és l'eina més poderosa que té un país i Catalunya no pot renunciar a cap dels nostres talents.

Esperem que aquest Parlament sigui un aliat i un motor de la universitat i que no hi deixi ningú endarrere.

Moltes gràcies per la vostra atenció.

El president

Moltíssimes gràcies, senyor Maza, per la seva compareixença.

Ara és el torn dels grups parlamentaris per plantejar qualsevol qüestió i després vostè podrà respondre els grups parlamentaris. Per tant, tenen ara la paraula els grups parlamentaris pel temps de cinc minuts -si aconsegueixo posar això a l'hora-, per temps de cinc minuts, i començaríem per la portaveu del Grup Parlamentari de Junts, la senyora Anna Erra. Ah, perdó, el diputat Jordi Fàbrega.

Doncs, endavant.

Jordi Fàbrega i Sabaté

Gràcies, president. Bé, agrair-te molt la compareixença, senyor Maza. Crec que és molt important escoltar la veu de l'estudiantat. Com bé dius, hem de posar l'estudiant al centre, perquè, al final, la universitat la fem bàsicament per vosaltres, pels estudiants. El futur del país depèn, doncs, que això funcioni de la millor manera possible i, com bé has dit -i jo crec que estem tots d'acord- no podem menystenir el talent que tenim, que a Catalunya és molt, però que li hem de donar les oportunitats per tirar-ho endavant. Per tant, agrair-te molt la compareixença, agrair-te molt les

reflexions i les propostes, però també tota la feina que feu des del CEUCAT, que és tan i tan important, no?

Una mica, organitzant-nos amb els ítems que has dit, i només amb cinc minuts, puntualitzar alguns dels temes, eh?

Tema equitat i accés, completament d'acord. Jo baixo del Pirineu, jo baixo de la Seu, on ara fa quatre dies es va llicenciar la primera promoció d'INEF Pirineus i ara fa encara menys, dos dies, ha començat el Grau d'infermeria a Tremp. Per tant, veiem la gran importància que és també de portar la universitat també a tots els racons del país per oferir aquesta equitat que has dit, no?

Tema de les beques, completament d'acord. Nosaltres des de Junts per Catalunya fa molt temps que estem reclamant que aquestes beques siguin gestionades directament des de Catalunya, aquest traspàs de beques, perquè veiem que el govern espanyol no les acaba d'executar i, a més, hem d'aconseguir un finançament, una redefinició d'aquestes beques, perquè realment arribin a tot arreu i siguin molt més justes del que siguin, disminuint -crec que també ho has comentat-, tot el tema de la burocràcia, que des de l'AGAUR hi hagi una finestra única per poder facilitar tot el tipus de beques. Ho has dit i completament d'acord, han de ser molt més àgils i hem de permetre que ningú no es quedi enrere també per al tema aquest.

Sobre el tema de preus, sí que és veritat que ja des d'abans de l'aprovació de la reforma de la llei d'universitats havien anat baixant els preus, ara estem al voltant del preu del crèdit una mica per sobre dels disset euros. Com valoreu aquests preus des del seu càrrec? Encara s'ha de fer un esforç més o hem de fer més esforç a les beques o hem de fer més esforç a nivell de preu a nivell universal?

I després també m'agradaria també conèixer la vostra opinió, ens agradaria conèixer la vostra opinió sobre el tema de la capacitat de les universitats, perquè s'observa un decalatge a vegades i en alguns estudis, en alguns graus més que altres entre l'oferta i la demanda i, a més, tenim el tema del districte universitari únic, que fa que amb alguns estudis això sigui especialment més sagnant. Precisament, penso en els estudis de medicina, que el quaranta per cent de les places ocupades per estudiants que venen de comunitats autònomes de l'Estat espanyol i que la gran majoria tornen al seu país quan acaben la carrera. De fet, ahir mateix o el diumenge hi havia un

article al *Diari de Tarragona*, del president del Col·legi de Metges de Tarragona, d'en Sergi Boada, que ho explicava molt bé, i el títol -només diré el títol- era: "Els nostres fills sense plaça i el sistema sense metges". Per tant, estem afectant els estudiants, però també el sistema. Llavors, com valoreu des del CEUCAT el sistema aquest del districte universitari únic o d'una absència de reserva de places per estudiantats que vinguin, d'estudiants que vinguin d'universitats catalanes?

El tema de la qualitat, completament d'acord. Hem d'acabar amb aquestes condicions laborals que no són dignes ni pels doctorats ni per molta part dels professionals, dels professors, però també ens agradaria incidir una mica en el pla d'inversions universitàries. El Govern va prometre un PIU de cent milions d'euros a la inauguració del curs universitari passat, que no s'ha pogut aplicar per manca de pressupost, pel que sigui, i tenim les universitats com les tenim. Per tant, també m'agradaria saber quina és l'opinió del CEUCAT de com tenim les infraestructures. Quan parlem de qualitat parlem de qualitat de professorat i de condicions laborals, però també del tema de les infraestructures.

Sobre el tema de l'habitatge, és evident que és un aspecte que no només afecta, òbviament, els estudiants universitaris, sinó que afecta tota la joventut i és un tema que, com a país, és un tema cabdal i és un tema important, i hem de posar-hi solucions. Nosaltres sí que creiem que la màxima és que tots els joves s'han de poder emancipar i, per tant, cal una estratègia nacional d'emancipació per als joves catalans, creant, si cal, aquesta renda de suport a l'emancipació, unificar tots els ajuts de lloguer del Govern espanyol i de la Generalitat, i també aquesta reserva d'un vint-i-cinc per cent de tots aquests pisos que es facin de lloguer social per als joves.

Per tant, crec que estem bastant alineats amb aquest tema i és un tema que no podem deixar de banda ni molt menys.

Igual que el tema de salut mental. El desembre passat es va aprovar un Pla Nacional de Salut Mental, però que, malauradament, no s'ha implementat o s'ha implementat molt poca cosa també per manca de pressupost o per manca de compromís, i un dels afectats més importants és el jovent. Per tant, aquí també és un tema important.

I aprofito els últims quinze segons que em regalarà el president per parlar del tema de la llengua. Com valoreu des del CEUCAT la llengua catalana? Si mirem les

estadístiques que ens diuen des del Govern, des d'universitats, en teoria no està tan malament, però el que ens transmeten tots els estudiants és que la llengua en la que s'imparteix la classe no és moltes vegades la llengua amb la qual s'hauria d'impartir, i fins i tot aquell alumnat, fins i tot aquest que ve de fora, que quan mira exactament el pla docent veu que és en català, doncs, no s'està fent en català. Per tant, sí que ens interessa molt saber també la vostra opinió sobre aquest tema.

I, de nou, moltíssimes gràcies per la compareixença, i moltíssimes gràcies per la feina.

El president

Moltíssimes gràcies, diputat. I té la paraula ara, pel Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya, la diputada Mar Besses.

Mar Besses Casanovas

Bé, gràcies, president. En primer lloc, doncs, agrair la compareixença d'avui, perquè sovint en aquesta comissió parlem molt d'universitats, parlem molt del sistema universitari, rectors, parlem d'infraestructures de recerca, de transferència del coneixement, però sovint se'ns oblida donar veu també als estudiants, que són una part fonamental d'aquest sistema i és el que vosaltres intenteu, com heu dit, donar aquesta veu i representar a tants i tants estudiants del nostre país. Per tant, gràcies per la tasca i per la compareixença d'avui.

Crec que heu posat qüestions sobre la taula que són molt rellevants. Sovint també parlem de l'equitat i de l'accés a la universitat merament des del punt de vista del cost d'accedir a un estudi universitari, però sovint ens oblidem de tota la resta de condicionants que impliquen per una persona que pot ser que visqui fora d'una universitat al nostre país, com podria ser l'àmbit de la mobilitat i l'àmbit de l'habitatge, que sabem que són dels principals reptes que tenim ara mateix com a país, que implica i afecta majoritàriament a la classe treballadora, però també afecta molt i de forma molt directa els estudiants del nostre país.

I, per tant, aquí crec que tenim un repte en les dificultats d'accés a les residències universitàries, que haurien de ser un servei adreçat als estudiants per poder complir aquesta funció per evitar el desplaçament diari. Actualment no ho és, perquè sovint

una residència universitària pot ser que valgui molt més que un pis de lloguer, per tant la impossibilitat de molts joves d'accedir a aquesta opció, i això aboca que molts joves hagin d'assumir diàriament el desplaçament des del seu domicili al centre universitari, amb el que això implica, perquè també som coneixedors de com està la mobilitat, especialment ferroviària, al nostre país. I això al que ens aboca és a menys hores d'estudi, menys hores de classe, menys hores d'oci, menys hores de descans, i això, evidentment, també té un impacte en l'activitat acadèmica que aquests estudiants han de poder realitzar amb garanties, i això també, com heu dit, té un impacte directe en la salut mental. Són qüestions que afecten, que perjudiquen la salut mental dels estudiants, i aquí cal afegir-hi també la pressió acadèmica i les perspectives de futur d'aquestes persones que fan que a vegades l'accés a la universitat sigui molt menys agradable del que ho hauria de ser i molt menys profitós, malauradament, del que ho hauria de ser.

Per tant, crec que és una assignatura que tenim pendent, l'entomem, una situació agreujada, especialment després de la pandèmia, i per tant cal també que donem resposta a aquestes necessitats estructurals que pateixen els estudiants del nostre país. Per tant, molt d'acord amb aquesta primera qüestió que heu situat.

També heu parlat de participació i dels drets dels estudiants, que creiem que és una qüestió fonamental. Recentment, amb la nova LOSU, s'introdueixen alguns canvis en aquest sentit. Implica alguns avenços, però sabem que també implica algunes mancances, pel que fa, per exemple, al dret d'aturada acadèmica, la vaga, perquè deixa, segurament massa a la interpretació de les universitats el reconeixement, l'aplicació d'aquest dret. Per tant, també s'oposen un greuge entre universitats i entre estudiants de diferents universitats.

Per tant, creieu que és necessari actualitzar la llei catalana d'universitats per recollir, per solventar algunes d'aquestes qüestions que deixen obertes la LOSU i, per tant, enfortir, d'aquesta manera, el dret dels estudiants?

I això, crec que també va molt lligat amb aquesta veu que han de tenir els estudiants en el nostre país, a través d'espais, com, per exemple, podria ser el CEUCAT, que ara mateix fa aquesta funció, però que no té un encaix concret dintre del sistema i actua, diguéssim, amb una indefinició jurídica, que, si ho assimilem, per exemple, a

altres entitats, com podria ser el Consell Nacional de Joventut de Catalunya, que té, doncs, una part, un exercici reconegut dintre la llei catalana de joventut, en l'àmbit de les universitats no passa i, per tant, creiem que també seria una qüestió a solventar. No sé si, en aquest sentit, doncs, teniu alguna proposta concreta i de com el CEUCAT podria ocupar un lloc en aquest sentit.

També m'agradaria introduir la qüestió de la llengua, del català a les universitats, perquè és important parlar dels drets acadèmics dels estudiants, però també creiem que és important situar els drets lingüístics que haurien de tenir els estudiants a les universitats catalanes i que, molts cops, es veuen vulnerats.

Per tant, en aquest sentit, no sé si heu pogut treballar, coneixeu, doncs, una mica més a fons el pla d'enfortiment del català a les universitats. Quina valoració en feu i si també, doncs, teniu algun tipus de *feedback* o algun tipus de retorn pel que fa a la bústia de queixes lingüístiques que s'està aplicant en aquests moments a la universitat i com valoreu, doncs, aquesta qüestió des de l'àmbit universitari.

Per tant, agrair-vos un cop més la compareixença. Crec que la vostra tasca és imprescindible per fer que, efectivament, la universitat catalana sigui realment pública, inclusiva i transformadora i, per tant, per part nostra, mà estesa per continuar treballant plegats a aquestes qüestions, i moltes gràcies.

El president

Moltíssimes gràcies, diputada. I ara és el torn del Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya. Té la paraula la diputada Míriam Casanova.

Míriam Casanova Domènech

Moltes gràcies, president. Jo també voldria, en nom del Partit Popular, agrair al representant del Consell de l'Estudiantat de les Universitats Catalanes que avui ens acompanyi aquí en sessió de la Comissió de Recerca i Universitats del Parlament, perquè és el màxim òrgan de representació estudiantil de Catalunya que agrupa els consells d'estudiants de les dotze universitats catalanes i que té una gran finalitat, que és representar i promoure els interessos dels estudiants i que van més enllà de l'àmbit educatiu, com vostè mateix ens ha explicat, perquè influeixen molt

directament les qüestions socials, econòmiques i també culturals, i que tots aquests interessos arribin als òrgans de govern de les universitats.

Bé, en base també a les conclusions, al darrer informe que ha fet la Xarxa Vives d'Universitats, l'informe de via universitària, allà destaca una sèrie de conclusions que vostè ha anat treballant i ha anat explicant amb més detall que voldria remarcar, i és que els estudiants universitaris cada vegada pateixen més problemes d'ansietat, problemes de salut mental, que dediquen menys hores a l'estudi i que continuem amb una baixa participació dels estudiants en les entitats i associacions estudiantils universitàries.

Bé, l'informe destaca, doncs, que quasi bé el 50 per cent, en concret parla del 46 per cent dels estudiants tenen símptomes de depressió i un de cada quatre pateix un trastorn de conducta alimentària.

Llavors, vostè ha explicat que és urgent que hi hagi ja un servei de suport psicològic, que sigui àgil i que sigui accessible, i ha esmentat una sèrie de causes principals. Parlava de la inestabilitat econòmica i les perspectives de futur que tenen els estudiants o també, doncs, parlava de l'alt nivell d'exigència acadèmica.

Des del Partit Popular creiem que és molt important aquest servei per actuar ja de forma immediata, però que cal fer un bon diagnòstic. Cal realment estudiar totes les causes que hi ha al darrere d'aquests problemes de salut mental dels estudiants universitaris per trobar les millors solucions i totes les solucions que siguin necessàries.

Després, quant a la qualitat de l'aprenentatge dels estudiants en l'educació universitària, vostè ha comentat que és important que la docència sigui més participativa, també que estigui més adaptada a la societat. Bé, en tota aquesta qüestió que ens preocupa molt com millorar realment el nivell d'aprenentatge dels estudiants li voldríem preguntar si creu que també fa falta una reordenació de titulacions o adaptar o canviar el contingut d'algunes assignatures o canviar el sistema d'avaluació de l'aprenentatge, incorporar noves tècniques pedagògiques, o també si considera, des del punt de vista lingüístic, si és important que les assignatures també disposin de grups en què el professor i estudiants es comuniquin

i, per tant, les classes s'imparteixin en anglès i que, per, tant, l'anglès comenci a tenir pes com a llengua estrangera en l'educació universitària.

També, l'altra qüestió, doncs, que cal millorar i és que al voltant d'un vuitanta per cent dels estudiants, doncs, no participen en cap òrgan de gestió ni associació en la seva institució educativa. Clar, aquí crec que cal anar una miqueta més enllà i cal reflexionar bé. I el mateix informe fa tota una sèrie de preguntes i crec que hem d'anar directament al col·lectiu dels estudiants i conèixer bé realment, primerament, si se senten representats pel Consell d'Estudiants; si coneixen realment totes les funcions i tasques que desenvolupa el Consell d'Estudiants i, en definitiva, quina opinió en tenen i, sobretot, si creuen que el Consell d'Estudiants recull totes les seves queixes, peticions, propostes, crítiques que tenen, en definitiva, sobre el funcionament també de les universitats en l'actualitat.

I ja, per últim, també voldria entrar en el tema dels drets i deures dels estudiants. També li voldríem preguntar si creu que els estudiants coneixen i reben la informació adequada sobre els drets i deures que tenen com a estudiants universitaris; si també els estudiants creuen que el professorat compleix amb aquests drets que tenen els estudiants, com també si els òrgans de govern universitaris garanteixen els drets i llibertats dels estudiants a les universitats catalanes.

En concret -i amb això acabaria, si em permet, president-, és respecte al dret de llibertat ideològica i expressió dels estudiants. Voldríem conèixer també el posicionament del Consell de l'Estudiantat.

Des del nostre punt de vista, des del Partit Popular, considerem que les universitats no haurien d'assumir cap posicionament polític, perquè entenem que això pot acabar vulnerant els drets de llibertat ideològica i expressió, i no només dels estudiants, sinó de tota la comunitat universitària, professors i personal administratiu.

Moltes gràcies.

El president

Moltes gràcies, diputada. I té la paraula ara, pel Grup Parlamentari de VOX en Catalunya, la diputada Júlia Calvet.

Júlia Calvet Puig

Gràcies, president. Bueno, agradecerle, en primer lugar, señor Maza, su comparecencia. Y nada, bueno, comentarle que en mi breve intervención, pues, le quiero hablar de varios temas, algunos de los cuales usted ya ha hecho referencia, pero, bueno, que creemos que desde VOX hay que poner encima de la mesa.

Antes de nada, y como no puede ser de otra manera, quiero empezar por el tema más actual y es uno de los temas que ustedes han liderado, y es el de la ILP universitats, ¿no?, el tema de los precios. Una propuesta popular aprobada en 2022 por el Parlament y que, pues, ha sido, como no puede ser de otra manera, incumplida reiteradamente por los sucesivos gobiernos de la Generalitat. Y al que quiero añadir que VOX en diciembre del año pasado, si no voy mal encaminada, presentamos en esta misma comisión una propuesta de resolución para que se cumpliera de una vez por todas con esta ILP y, sin embargo, pues, la mayoría de grupos parlamentarios votaron en contra, ¿no?

Y yo las quería preguntar cuál es la valoración que ustedes hacen del acuerdo aprobado en mayo de 2025 por la *conselleria* que lidera la *consellera* señora Montserrat y, sobre todo, concretamente, en cuanto a los masters no habilitantes, que no ha llegado, digamos, a reducirse hasta el tramo más bajo, que era lo que también se pedía desde la ILP.

Y, sobre todo, pues, ya que han hablado de equidad y de acceso, pues, si ustedes seguirán luchando por esos derechos de los universitarios catalanes que, a pesar de esta pequeña reducción, siguen, pues, inmersos en este agravio comparativo con otros estudiantes de otras partes de España donde, pues, no tienen que pagar el precio del crédito universitario tan alto como si lo hacemos aquí ¿no? Y como usted mismo ha dicho, no son privilegios, sino que hablamos de algo básico ¿no?, hablamos de igualdad.

Siguiendo con los temas, la realidad universitaria sí que es verdad que tiene dos problemas básicos ¿no?, a día de hoy, que están en la base y que están en el orden del día. El primero, la infrafinanciación. Todos los rectores y personalidades de las universidades catalanas han venido aquí a denunciar ese mismo tema y la falta de respuesta o solución por parte de la Generalitat de Cataluña, por parte del Gobierno. Y el segundo es el tema que usted mismo ha comentado, que es el factor humano

de las universidades ¿no?, que se divide, pues, en dos subproblemáticas: la escasa tasa de reposición del profesorado universitario y también la falta de estabilidad laboral que padecen docentes, profesores asociados, profesores sustitutos, investigadores, personal administrativo, etcétera. Y en base a eso usted ha puesto sobre la mesa que habían denunciado dichas problemáticas por lo que acaba, digamos, pues, teniendo consecuencia hacia los estudiantes, pero mi pregunta es ¿cuáles son esas medidas más concretas?, si puede entrar un poquito más en el tema a decirnos cuáles son esas medidas concretas que ustedes ponen encima de la mesa sobre ese tema.

Y, finalmente, pues, acabaré mi intervención con tres preguntas sobre el ámbito ideológico que acechan nuestras universidades catalanas desde hace mucho tiempo y que, sobre todo, afecta a la formación y a la educación de nuestros estudiantes. La primera es sobre la inmersión lingüística obligatoria en las universidades. Ya que la diputada de Esquerra, pues, ha puesto sobre la mesa los derechos lingüísticos de los estudiantes, yo le pregunto ¿no consideran que es un obstáculo para los estudiantes que tienen el español como lengua materna que se esté limitando su rendimiento académico y su libertad de elección con esa inmersión lingüística obligatoria. Y, después ¿qué están haciendo para asegurar que el español tenga el estatus que se merece como lengua cooficial de estudio en el entorno universitario catalán?

Y, finalmente, bueno, la segunda pregunta..., aprovecho que ustedes intervienen hoy pocos días después del pinchazo del 11 de septiembre, para sacarles el siguiente tema, y es que, como ya saben en los últimos años, y a raíz de los comunicados que muchas universidades han hecho públicos y emitieron a raíz de la sentencia del procés, pues, hemos visto como distintas universidades públicas han sido condenadas por vulnerar el derecho a la neutralidad ideológica de los estudiantes en las universidades. Entonces, bueno, primera pregunta ¿cuál es su opinión acerca de esta sentencia? ¿Hicieron algo en ese momento para proteger los derechos de los estudiantes y de los profesores que también se vieron vulnerados?

Y también en relación a esto, y aprovechando que usted ya ha hablado de participación y democracia ¿qué acciones han tomado o plantean tomar de cara a

un futuro próximo para defender la neutralidad política de las universidades y asegurar que no se impongan narrativas sectarias que puedan coartar la libertad de cátedra de los profesores y de pensamiento también de los estudiantes universitarios catalanes?

Muchas gracias

El president

Moltes gràcies, diputada. I té la paraula, pel Grup Parlamentari dels Comuns, la diputada Núria Lozano

Núria Lozano Montoya

Gràcies, president. Bona tarda i moltes gràcies al senyor Maza per la seva compareixença. També a l'entitat que representa per la seva tasca.

Compartim la importància de garantir l'equitat d'accés a la universitat i, per tant, més enllà de la qüestió de la reducció de taxes, que compartim que és absolutament imprescindible i que, per tant, és un element a posar de relleu, creiem necessari també el desenvolupament d'un programa de beques salari per afavorir la igualtat d'oportunitats i facilitar aquest accés a la universitat dels estudiants que tenen unes condicions més desfavorables també per una altra qüestió respecte la que ens interessaria molt el seu punt de vista i és que ens sembla rellevant dotar les universitats de prou recursos per atendre una diversitat cada cop major a la nostra societat i que, de ben segur, resulta un repte, però sobretot una oportunitat per una universitat més rica i diversa. Si pensen vostès que pot ser útil en aquest sentit i quines altres mesures es plantejarien al respecte.

El compromís de Comuns s'estendria també a qüestions com les ajudes a les universitats de millora de la carrera universitària associada a la precarietat, com vostè molt bé assenyalava, també en qüestions com, per exemple, l'extensió de quatre anys del conveni amb els doctorands donada la durada mitjana de desenvolupament de la de la tesi, i sí que voldria detenir-me amb una problemàtica que vostè situava amb molt bon criteri i a la que potser no li dediquem prou atenció respecte l'activitat universitària, com és la qüestió de l'habitatge. Efectivament, les residències universitàries estan fonamentalment gestionades per empreses, moltes

d'elles de caràcter immobiliari, a més a més, que estan fonamentalment orientades doncs a l'ànim de lucre, un component que, en cas de ser gestionada directament per les universitats, doncs, de ben segur no hi serien presents.

Però no només això -i ho dic vinculat amb aquella possibilitat que vostè situava dels convenis amb els ajuntaments, i és que estem assistint amb una certa preocupació, a part del clausurat que contenen els convenis que s'estan signant amb els ajuntaments a proposta d'algunes de les universitats, perquè s'estan traduint en un increment de l'atenció habitacional a les zones on s'ubiquen, ja de per si elevada, relacionat amb el fet que inclouen clàusules que permeten l'ús de les residències per a estudiants de formació professional, escoles d'adult i escoles d'educació especial, que no acostumen a caracteritzar-se per desplaçar el seu lloc de residència per dur a terme aquesta tasca acadèmica, o fins i tot fa referència a estudiants d'intercanvi nacionals i estrangers com a clàusula situada sistemàticament.

Dit d'una altra forma, les residències de nova construcció, més enllà del seu ús com a habitatges turístics fora del període lectiu, és a dir durant la temporada estival, però s'ha detectat que també relacionat amb aquests estudiants, suposats estudiants d'intercanvi, doncs, també bona part de l'any així com l'equivalent al lloguer d'habitacions en municipis amb poca disponibilitat.

Tot plegat pot originar també de forma molt assenyalada aquesta afectació al benestar emocional i salut mental d'aquells estudiants que tenen dificultats per subvenir a qüestions tan elementals com l'habitatge, quelcom molt important i que necessitaria respostes específiques i que, pensem que tampoc no podem analitzar de forma aïllada respecte a la desatenció a la salut mental a l'adolescència i a la joventut que patim a casa nostra.

Des de Comuns fa temps que plantejem la necessitat de generalitzar programes d'atenció a aquesta salut mental, també benestar emocional, per no centrar-ho només en problemàtiques de salut, sinó també en problemàtiques de benestar emocional, i naturalment això implica que caldria garantir pressupostos i finançament suficient de forma coordinada amb el Departament de Salut per garantir l'eficàcia d'aquests recursos.

I si han xifrat amb alguna quantia concreta de cara al possible procés pressupostari, que encara no hem començat, però que no ha de faltar massa temps, per tal de poder-ho tenir present en aquesta tasca.

Moltes gràcies, i reiterar novament l'agraïment per la compareixença i per la tasca que fa l'entitat que representa.

El president

Moltíssimes gràcies, diputada. I no havent-hi representant del Grup Mixt, tindria la paraula el representant del Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar, el diputat David González.

David González Chanca

Moltes gràcies, president. Bona tarda a tots i totes i ben tornats de l'estiu, de les vacances d'estiu.

Moltíssimes gràcies, senyor Maza, per les explicacions i per la compareixença que ha fet avui.

No sé si alguna vegada ha tingut oportunitat d'escoltar-nos, de veure alguna Comissió de Recerca i Universitats durant aquesta legislatura. El que hem fet durant aquest premi d'any, bàsicament, unes quantes coses més, però bàsicament ha estat tenir la possibilitat d'escoltar els rectors i rectores de les universitats públiques i privades de Catalunya. I de la mateixa manera que han dit companys i companyes abans que jo, amb tots els respectes als rectors i a les rectores, és importantíssim que vinguin aquí, que agafin el micròfon i que ens puguin explicar les seves principals demandes, però no hem d'oblidar i no oblidarem mai que l'element imprescindible a l'existència de la comunitat universitària és l'estudiantat, i per això és important l'oportunitat que ha tingut aquí de traslladar-nos algunes de les qüestions.

I, a més, li diré que agafaré el mateix guió amb el que ens ha presentat les seves prioritats, perquè em sembla magnífic i que compartim perfectament la diagnosi de quines han de ser aquestes prioritats a treballar quan parlem del món universitari.

Evidentment, el primer és d'accés a la universitat i l'equitat social. Ha dit literalment que l'accés a la universitat en aquest país encara s'entén com un obstacle i no com

una facilitat, i si així és, si aquesta frase és una realitat significa que tenim un problema com a model de país i com a model social, i que encara hem de continuar treballant les principals línies que des del Departament de Recerca i Universitats s'han implementat en el pla de Govern, en aquest pla de mandat fins al 2028, que són la reducció dels preus universitaris, com ja s'ha començat amb una reducció de preus aquest nou curs 25-26, de la manera que s'ha equiparat els preus universitaris dels graus i dels màsters habilitants i no habilitants; hem de continuar treballant amb una inversió a les beques. Actualment, el govern d'Espanya té la inversió rècord, mai en la història s'havien destinat tants diners a les beques als estudiants a les universitats públiques, però hem de continuar per aquesta via i hem de continuar apostant per altres demandes històriques que no fan referència potser als elements que vostè ens ha posat sobre la taula, però sí a aquella demanda del quart any de doctorand i altres iniciatives que no afecten especialment alumnats de grau i màsters, però que formen part del conjunt de la comunitat universitària.

Aquí hi ha una pregunta potser teòrico-política, i em sembla pertinent que com a representant del consell ens ho pugui respondre, si han adoptat alguna vegada el debat de cap a quin és el canal millor en què hem de treballar per aquesta equitat. Si és avançar cap a la gratuïtat progressiva de tots els estudis universitaris, una oferta que tenen altres països europeus, o és continuar reforçant sistemàticament el sistema de beques que tenim a Catalunya.

El segon apartat sobre la qualitat docent, no hi podem estar més d'acord. De fet, és una de les principals demandes també que crec que aquest Parlament també demana al Govern de la Generalitat i que es van fer les primeres passes a inici de l'octubre de l'any passat quan es va presentar el programa María Goyri, on el que es volia precisament era retallar la precarietat laboral, la temporalitat de les universitats públiques, permetent que diferents professors i professors amb llargues trajectòries, doncs, puguin estabilitzar la seva situació, per promoure la generació de talent que tenim en el nostre país, però també en altres programes com el Catalunya Talent Bridge, per ser conscients del moment tan difícil que estem vivint a nivell internacional i fer que Catalunya sigui atractiva, perquè aquest talent vingui a invertir, a investigar, a treballar, a desenvolupar-se professionalment a Catalunya.

L'apartat més important, el de benestar i habitatge, és que el principal problema social que té no únicament els estudiants a les universitats, sinó tot Catalunya, el principal problema social és l'accés a l'habitatge. Hi ha mesures que estan anunciades que ens poden semblar insuficients, però sota les que tenim moltes esperances per començar a veure si hi ha una transformació important, i una d'aquestes l'hem conegut aquest darrer cap de setmana, on a tota Espanya 53.000 habitatges es posaran a disposició pel lloguer de persones..., per fer un habitatge de llarga duració. El pla de 50.000 habitatges que el president Salvador Illa va anunciar en el moment de la seva investidura i que s'ha detallat en moltíssimes ocasions de quin és l'objectiu d'assolir aquest repte o, per exemple, l'aportació que va fer el govern d'Espanya amb la modificació del decret d'existència d'universitats privades, on una de les condicions que hi posava era també la reserva d'un nombre determinat d'habitatges de residències per als seus universitaris.

Això és més important del que sembla i, de fet, sota la qüestió que vostè ha plantejar estem totalment d'acord. No totes les universitats en aquest país estan a Barcelona. De fet, proporcionalment, la ciutat més petita amb la universitat més gran -ho hem dit alguna vegada- és Cerdanyola del Vallès, pel terme municipal que té i per agafar la Universitat Autònoma de Barcelona, i el problema d'habitatge que hi ha és molt més magnificat que la resta del país.

Li demanàriem, en tot cas, que ens pogués respondre algunes de les qüestions que hem plantejat i, en tot cas, agraïm molt la seva presència avui.

Moltes gràcies.

El president

Moltíssimes gràcies, diputat. I té la paraula ara per contestar les qüestions plantejades pels grups el compareixent, el senyor Pau Maza, per un temps de deu minuts.

Pau Maza Díaz (coordinador general del Consell de l'Estudiantat de les Universitats Catalanes)

Moltes gràcies. Crec que aniré per ordre, com he apuntat i, per tant, com heu intervingut, però serà el més fàcil.

Des de Junts em preguntàveu sobre diversos temes. Primer, el preu de les universitats i la prioritització, de què s'hauria de reduir primer, si una cosa o l'altra, els preus dels màsters, els màsters no habilitants que no estan equiparats amb la resta. És cert, i també faré referència a altres comentaris que han hagut per la sala.

Amb la ILP Universitats el que posava el text, perquè en vaig escriure una part, bàsicament, sobretot les condicions que es demanaven eren l'eliminació del coeficient d'especialització, l'equiparació dels preus al preu més baix i altres demandes. És cert que l'equiparació del preu dels màsters no habilitants no apareixia o inicialment sí que es demanava, però al final no es va entrar per un únic fet, i és que no són obligatoris. És a dir, no necessites un màster no habilitant per tenir atribucions professionals els quals els màsters habilitants sí que necessites obligatòriament fer aquest màster si vols tenir atribucions professionals.

Però, en definitiva, l'objectiu o el tema dels preus de les universitats -jo crec que això respon uns quants dubtes- el posicionament del CEUCAT i en general de tots els estudiants és que la universitat hauria de ser pública i gratuïta. Podem debatre extensament si hem de tenir un sistema de beques invers, si hem de pagar per nivell de renda familiar, podem debatre-ho extensament, però a dia d'avui la proposta que hi ha sobre la taula per part de la gran majoria de tot el col·lectiu dels estudiants és que el preu d'estudiar a la universitat hauria de ser zero. I, per tant, això ja toca diversos punts.

Amb el tema de beques, concretament, encara que el preu de la universitat sigui zero, com que també hi ha factors al voltant..., la mobilitat, el transport, etcètera, haurien de seguir existint les beques, però des del nostre punt de vista les beques per estudis és un *parche*, perquè el nostre sistema universitari no és gratuït per accedir-hi.

Llavors, temes de capacitat de les universitats i oferta i demanda. Els nostres pares o els meus pares van estudiar i hi havia deu graus, deu carreres; ara n'hi ha..., la meva escola o facultat en té vint, i és una facultat de la UPC. A dia d'avui estem jugant a fer a les universitats, perquè és l'única manera que tenen de tenir més

estudiants, el que fan és juguen a veure qui posa el nom més galdós perquè vinguin més estudiants. No sé si és una política que s'hauria de perpetrar, no seré jo qui ho jutgi, però és cert que els estudiants es perden quan amb disset anys, divuit anys, han de posar el seu ordre de preferència quan fan les PAU i és un caos.

El tema de les PAU -i crec que ve em ve molt bé per comentar-ho-, també demanem, i ho hem parlat amb la conselleria i sembla que les coses van bé, però s'haurà de veure, hem demanat també que les notes siguin públiques, no perquè hi hagi una relació i puguis veure què ha tret el meu veí, sinó per evitar o per promocionar la transparència. En moltes altres comunitats autònomes d'Espanya l'ordre de matrícula, l'ordre d'acceptació a les pròpies carreres és pública, no només la nota de tall, sinó les notes de la gent que tens per davant i per darrere, perquè així més o menys saps si tens possibilitats d'entrar o no a la carrera que t'has matriculat.

El sistema del districte universitari únic a nivell d'Espanya i el tema de l'idioma, a dia d'avui Catalunya forma part d'Espanya i, per tant, des del CEUCAT no tenim un posicionament polític sobre independència o no independència. Al final, representem el col·lectiu del tot, del cent per cent dels estudiants i, per tant, no ens posicionarem mai sobre aquest tema. El que sí que és cert és que el sistema universitari català té una llei pròpia, té un idioma propi i ha de tenir unes casuístiques pròpies úniques. No sabem i no s'ha fet el debat de com hauria de construir-se tot això, però el que sí sabem és que el nostre sistema universitari de Catalunya és únic i s'hauria de preservar, perquè és un dels millors que hi ha a Espanya pel que jo he pogut veure.

Amb el tema del pla d'inversions que comentàveu que no s'havia executat per la falta de pressupostos, és el que té que no s'aprovin els pressupostos. Al final està molt bé voler fer coses, però si no hi ha pressupostos fas el mateix que has fet l'any passat, i som conscients que la conselleria i el Govern intenta fer el màxim possible o intenta prioritzar les màximes coses dels pressupostos. Nosaltres no som aquí per jutjar, de fet a nosaltres ens interessa que s'aprovin els pressupostos simplement perquè es facin les coses que es diuen que es faran i, per tant, una mica hi hagi qualitat en el sistema, no només en l'universitari, sinó en general, en la societat, però no hi ha res que hi puguem fer nosaltres. Us intentem convèncer a tots perquè us poseu d'acord. Ho vam aconseguir amb la ILP Universitats, però en els pressupostos

no només hi participem nosaltres. Si els pressupostos fossin només d'universitats demanaríem *hasta el infinito y más allá*, Toy Story.

I el tema del català concretament i les assignatures en català i castellà, a dia d'avui no es mantenen tots els drets lingüístics i a dia d'avui el funcionament, les assignatures tenen una guia docent. Llavors, la guia docent et posa "català i castellà", per tant l'assignatura es pot impartir en català o en castellà. Nosaltres creiem que a les guies docents això s'hauria de clarificar i s'hauria de clarificar perquè aquestes guies docents venen del Registro de Universidades y Centros Técnicos del Ministeri d'Universitats d'espanyol, que és on hi ha el registre oficial de títols, i allà hi ha un PDF de la teva titulació, on apareixen totes les assignatures i tots els idiomes amb els que es pot impartir aquella llengua. Ja que tenim un sistema universitari propi, tenim una agència de qualitat pròpia, tenim, en fi, un sistema relativament ben diferenciat de la resta del sistema espanyol, igual estaria bé que no haguéssim d'anar al Ministeri d'Universitats a fer aquests tràmits i es poguessin fer des de la pròpia Catalunya per agilitzar els temes al final, eh?

I aquí ho lligo també amb el tema de les residències universitàries que comentava la companya dels Comuns sobre els convenis amb els ajuntaments. Al final, els ajuntaments, les escoles, les universitats són les entitats o les persones que més coneixen la realitat del territori i, per tant, són quines decisions més ben informades podran prendre.

Des del CEUCAT apostem molt per la territorialitat. Som conscients que totes les universitats no estan a Barcelona, al Barcelonès o a la comarca de Barcelona. De fet, apostem per descongestionar àrea metropolitana, perquè està molt congestionada en aquest sentit, no només amb habitatges i tal, sinó amb tota la resta de coses.

No sé si m'he deixat alguna cosa de Junts, crec que no, sinó després ja parlem.

Em queda un minut, d'acord. Bé, per part d'Esquerra, moltes gràcies pels comentaris. Les residències són més cares que els pisos. Sí, a Terrassa, jo visc a Terrassa, a Terrassa s'ha fet una residència universitària nova que costa 690 euros l'habitació individual. Jo a Terrassa puc llogar una habitació per 400 euros i un pis per 700-800 a prop de la universitat, eh? Sí, són més cares i és una problemàtica.

Transport i mobilitat, el tema de l'estudiant, salut mental i implicació de la pròpia universitat. Jo crec que això està molt molt vinculat no? És a dir, els estudiants perden temps amb el transport i amb la mobilitat, i això fa que el temps que l'estudiant té per participar no només a classe o als laboratoris, sinó a la vida universitària, es redueixi i, per tant, l'estudiant ha de prioritzar en què s'implica. Per tant, la prioritat número 1 és sobreviure; la 2 és treure's un títol, perquè estic pagant... L'última prioritat de les últimes prioritats és participar en el sistema universitari, i creiem que solucionant diversos d'aquests problemes o atacant diversos d'aquests problemes es poden corregir diverses problemàtiques.

I el tema que comentàvem de drets i deures, si ens som conscients i si i si la LUC o la LCU, perdó, la llei catalana d'universitats s'hauria de canviar. Sí, nosaltres creiem que sí. De fet, l'exemple que heu posat del Consell Nacional de la Joventut de Catalunya és l'exemple que nosaltres sempre posem per demanar que ara que ja s'ha actualitzat la LOSU i tenim una llei d'universitats on ens garanteixen drets als estudiants, s'hauria de modificar la llei d'universitats de Catalunya per garantir aquests drets aquí a Catalunya, per saber qui els aplica, com s'apliquen, perquè sinó tenim uns drets eteris als quals no s'hi fa referència (*Veus de fons.*)

Com vulgueu, puc seguir, si voleu. (Rialles.) (*Veus de fons.*)

Salut mental, baixa participació dels estudiants en l'entorn universitari, jo crec que ja he fet referència amb el tema que tot és un col·lectiu. Si l'estudiant té menys temps prioritzarà les seves prioritats. Els diagnòstics de salut mental a les universitats al final s'han de fer diagnòstics preventius, no? La universitat ha de ser capaç de dir: "Aquí hi ha un problema de salut mental", però qui diagnostica de veritat és el sistema de salut i, per tant, aquí s'ha de fer una connexió i una derivació com cal.

Reordenació de titulacions i noves metodologies docents. Sí, la universitat ha de canviar, però perquè, a més a més, tot el sistema d'educació està canviant i hauria de canviar més, perquè al final les etapes són diferents i s'han d'aplicar noves metodologies Jo encara faig classe amb pissarra verda i guix. Això igual ja no està de moda i ja no és la millor manera de comunicar tot el que s'ha de comunicar.

Porto un minut i mig, jo crec que més o menys he tocat coses.

Doctorands, passar de tres a quatre anys, totalment sí, però no em dona temps.

El president

Doncs, moltíssimes gràcies. En nom de tots els grups parlamentaris, agrair-li molt la seva compareixença i crec que tots quedem a la seva disposició per a qualsevol cosa que ens vulgui aportar.

Moltíssimes gràcies.

Suspenem dos minuts per rebre el nou compareixent.

La sessió se suspèn a les... i es reprèn a les...

El president

Reprenem la comissió.

Compareixences

357-00402/15 i 357-00624/15

I donem la benvinguda al doctor Francesc Xavier Grau, que ens vindrà aquí com a president de l'Agència Catalana de Qualitat, a informar sobre les dues compareixences, són els punts 1 i 2..., perdó, 2 i 3 de l'ordre del dia.

I, sense més, té la paraula el doctor Grau perquè ens informi sobre els reptes de la formació acadèmica de magisteri dels futurs docents, i també del següent punt, que és l'anàlisi i les conclusions de l'estudi "Equitat en la reinserció laboral i mobilitat social dels graduats i graduades de les universitats catalanes".

Moltíssimes gràcies.

Francesc Xavier Grau (president de l'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya)

Doncs, moltes gràcies, president; moltes gràcies als membres de la comissió. Bona tarda a tots.

Efectivament -això com funciona?-, efectivament, són dos els temes que vull desenvolupar avui, són els vint minuts que planteja el president, i ja d'entrada voldria dir que estaria encantat com a president d'AQU de tenir una oportunitat també regular, diria que anual, de fer una explicació al Parlament de quin és l'estat de

situació de la qualitat del sistema universitari català, que forma part també de les responsabilitats d'AQU. No és el cas avui, avui hem de parlar d'aquests dos temes concrets i em cenyiré a aquests dos temes concrets.

(L'exposició de l'orador és acompanyada d'una projecció de xarts, els quals poden ésser consultats a l'expedient de la comissió.)

Abans, però, perquè no tots els membres de la comissió..., poden haver canviat i poden no tenir una situació general de què és AQU avui en dia, he preparat un parell de diapositives d'introducció d'AQU.

Primer, sobre la seva emissió, el que diu la llei que ha de fer AQU, i d'aquí voldria remarcar, primer, promoure i garantir la qualitat de l'educació superior; proporcionar als agents d'educació superior criteris i referents per millorar el sistema i -el que deia abans- informar el Govern i el Parlament de l'estat de situació de la qualitat del sistema universitari català, que aquest podria ser l'objecte d'una altra reunió.

I el que són els estatuts de l'agència emmarquen la feina d'avui, perquè es tracta d'acreditar els ensenyaments conduents a titulacions oficials, tant de grau com de màster i de doctorat; d'informar sobre possibles dèficits de qualitat detectats a les universitats; d'elaborar informació estadística i de proveir informació pública sobre els temes que són importants i rellevants per a la qualitat del sistema universitari.

I una última sobre la dimensió d'AQU avui en dia, és una agència que té una seixantena de persones treballant-hi, té un pressupost de més de cinc milions d'euros, molt majoritàriament suportats amb pressupost públic, amb una aportació de la Generalitat que està entre el noranta i el noranta-cinc per cent del total; està certificada amb normes ISO 9000 i 27001; treballa amb persones. O sigui, ningú dels que som aquí fa la feina del # de la qualitat, la fan membres de la comunitat universitària, experts i expertes, i està molt enllaçada amb el que significa l'estructura europea de qualitat i altres organismes internacionals, formen part d'ENQUA, d'ENQUAGI, de REAQU, de COARA. Està registrada a EQAR, aquesta és la particularitat més important, perquè sense aquest registre no seríem capaços d'assegurar a la resta d'Europa quina és la qualitat del nostre sistema, i és la primera agència espanyola, segona europea, reconeguda per la World Federation for Medical Education, i també hem signat DORA. Per tant, aquest és una breu

panoràmica del que és AQU. I ara sí que ja entro molt directament en les dues qüestions.

La primera és que es plantegen reptes en la formació acadèmica del magisteri dels futurs docents. És una pregunta que d'entrada no s'identifica amb una feina específica d'AQU, i el que provaré a fer és, de la feina d'AQU, quina és la informació que els pot anar bé en relació a la qüestió.

Hi ha dues fonts d'informació: els resultats dels processos d'acreditació -i per AQU passen les propostes d'ensenyament de tots els àmbits, i en particular d'aquest de l'educació-, i també els resultats d'enquestes, que és el mecanisme principal per obtenir coneixement de la globalitat del sistema.

Quant a resultats de processos d'avaluació en l'àmbit de l'educació, hi ha un total a Catalunya de dinou programes d'educació; nou d'educació infantil, i deu d'educació primària. Aquesta petita diferència d'un és perquè la UOC, una de les nostres universitats, només ofereix un d'aquests títols. Deu estan a universitats públiques i nou a universitats privades.

Els resultats dels processos d'acreditació ens mostren que simplement el cent per cent d'aquestes titulacions estan acreditades. No n'hi ha cap que hagi tingut una no-acreditació, tampoc n'hi ha cap que hagi tingut una acreditació amb condicions, que és una de les possibilitats que hi hauria, ni tampoc cap que hagi tingut una acreditació amb progrés cap a l'excel·lència.

Aquesta acreditació es fa avaluant diferents dimensions i entrant a les diferents dimensions sí que s'aprecien algunes diferències.

Aquí les columnes sumen divuit, perquè el dinovè seria el títol que ofereix la UOC, però la UOC té una acreditació institucional i, per tant, no una acreditació particular d'aquesta titulació.

La gran majoria, en totes les dimensions, és d'acreditat; algunes tenen dimensions d'acreditat cap a l'excel·lència, però no suficient per tenir tota l'acreditació cap a l'excel·lència, i d'altres, algunes, també amb condicions.

El segon bloc són resultats de les enquestes, i aquí, aquests resultats provenen de tres estudis que es fan públics trianualment cadascun d'ells de manera que n'hi hagi

un cada any. Llavors, tenim un estudi de satisfacció, un estudi d'inserció laboral i un estudi d'ocupadors. La informació sobre aquests estudis és la que pot proporcionar idees sobre aquests reptes a què feia referència abans.

Sobre satisfacció, val a dir que en la presentació que estic mirant i que tenen, tota la informació que ara diré està sustentada amb informació que forma part d'un annex. És a dir, al final de la presentació hi ha tots els gràfics corresponents a les afirmacions que ara podré fer. Em cenyiré, bàsicament, les conclusions.

Quant al perfil, els mestres tenen un perfil vocacional alt. Això vol dir que estudien la formació que volen estudiar.

Quant a satisfacció, els graduats d'educació infantil tenen una més elevada satisfacció en l'adquisició de competències que els de primària, i els de primària, de fet, tenen un nivell de satisfacció equiparable a la resta de titulacions del sistema, a la mitjana del sistema, i els d'infantil estan una mica per sobre.

Quant a treball final de grau, aquí podem dir que hi ha marge de millora pel que fa al grau d'educació infantil i el treball en educació primària està en la mitjana del sistema.

I quant a pràctiques externes, totes les persones titulades consideren que la formació en el lloc de feina és excel·lent; és a dir, les pràctiques que fan les consideren excel·lents.

En el d'inserció laboral, aquest diu que generalment hi ha una bona ocupació i una bona educació de la feina, especialment en el grau d'educació primària, és a dir que realitzen funcions específiques en la titulació que fan. Que la qualitat de l'ocupació es remarca un elevat nivell de temporalitat en els contractes, però val a dir que aquesta enquesta, que aquest resultat és anterior a l'estabilització que es va produir el 2024. Per tant, això encara no queda reflectit, tenim la informació fins al 2023.

Quant a adquisició de competències, el treball en equip, l'expressió oral, la creativitat i la formació pràctica tenen un nivell d'adquisició més elevat als graus d'infantil i primària que en la mitjana de les titulacions del sistema, per tant és positiu, i s'observa un dèficit competencial en expressió escrita i solució de problemes, en

anglès, especialment en educació infantil, i en competències digital i TIC, especialment en educació primària.

Quant a l'enquesta d'ocupadors, aquí essencialment..., l'àmbit està segregat entre centres privats i concertats i centres públics, però les competències personals, socials i cognitives són les més valorades a l'hora de la contractació. Els centres concertats demanen més anglès, formació complementària i comunicació professional amb les famílies. Aquestes són necessitats evidenciades per aquesta part del sistema.

Hi ha una bona educació dels titulats a la necessitat del lloc de feina. La gestió de l'aula, el treball en equip, la detecció i actuació de situacions de dificultat d'aprenentatge sociofamiliars són competències a millorar. I, com a perspectiva, que tindran més importància en el futur, caldria ficar-se en competències digitals i TIC, en atenció a la diversitat i en aprendre a aprendre. I, en tot cas, tot el detall de l'estudi el poden trobar en aquest document, que, si no tenen accés directe, qualsevol persona que ho necessiti li facilitarem.

L'altra part, d'equitat en la inserció laboral i la mobilitat social dels graduats, Aquí els objectius eren de conèixer si hi ha diferències en la inserció laboral tres anys després de titulació segons l'origen social del titulat; analitzar la mobilitat social; actualitzar un estudi que s'havia fet gairebé deu anys enrere, i proveir evidències als actors del sistema perquè puguin desenvolupar accions de millora de la dimensió social. Un advertiment, abans d'entrar en les observacions, és que és un estudi sobre la sortida, sobre la inserció, no sobre l'equitat en l'entrada. Aquesta és una dimensió, una part que segurament necessitaríem desenvolupar, però l'AQU encara no ho ha pogut fer.

Aquestes dades venen de l'estudi d'inserció laboral en graus presencials tres anys després de la titulació, en la mostra de 2023, que cobria 21.000 titulats per grau.

Necessito una qüestió metodològica, que com han identificat nivells socials a partir d'una combinació de nivell formatiu familiar, és el nivell d'estudis dels progenitors, i nivell ocupacional familiar, que és l'ocupació dels progenitors. I a partir d'aquí, d'una metodologia que ha estat publicada, doncs, identifiquem tres franges socials: baixa, mitjana i alta, per observar si hi ha diferències en aquestes franges, en l'ocupació i també si hi ha evolució.

Llavors, aquí, els resultats parlen de la distribució de graduats per origen social, l'equitat en la inserció i la mobilitat, i aquestes tres qüestions són les que adreçaré.

Sobre distribució, s'observa el que anomenem estratificació horitzontal, és a dir que hi ha una distribució de graduats segons l'origen que varia substancialment entre disciplines. Hi ha disciplines en què es concentren titulats de classe alta i disciplines en què es concentren titulats de classe mitjana o baixa. Com a exemples, doncs, medicina, odontologia i enginyeries tenen una proporció comparativament elevada de titulats de classe alta, mentre que intervenció social, educació i llengües i literatura tenen graduats que provenen d'una manera apreciable de classe baixa. Aquest és el que diem estratificació horitzontal.

En la inserció, per contra, no s'identifica una gran diferència. És a dir, hi ha una bona distribució de la inserció en totes les capes socials. Probablement, doncs, aquí hi ha una qüestió que estem en un context de pràcticament plena ocupació, hi ha una bona ocupació en totes les classes.

La classe social i el sexe biològic expliquen de manera lleugera algunes diferències salarials, però poc. Ara, les probabilitats de tenir una feina d'alta qualitat s'expliquen principalment per la titulació cursada, on sí que hi ha una diferenciació per classes.

I quant a mobilitat, sí, s'observa mobilitat social. O sigui, el sistema universitari català sí que encara funciona com a ascensor social. Hi ha un conjunt de titulacions que actuen com a veritables motors d'ascensor social, per exemple intervenció social, educació i llengües i literatura. Els centres públics que no estan a l'àrea metropolitana de Barcelona destaquen per aquesta funció.

I l'únic resultat quantitatiu que he volgut acompanyar en aquesta breu presentació és aquesta gràfica d'aquí, perquè em sembla que ho resumeix bastant tot. En aquesta gràfica es mostra una correlació entre la mobilitat ascendent i la composició social per subàmbit, localització, tipus d'universitat per cada tipus de titulació.

És un gràfic on hi ha dos eixos. En l'eix horitzontal hi ha el percentatge de persones graduades que tenen un nivell ocupacional familiar elevat, de tipus directiu, i en l'eix vertical tenim el percentatge de graduats que experimenten una ascensió social.

I aquí hi ha tres colors, bàsicament. El color blau cel representa universitats no metropolitanes; el color verd fort representen universitats metropolitanes públiques; hi ha un color blau fort que representa universitats privades o centres adscrits metropolitanos; hi ha un verd clar que representa universitats privades, que totes són metropolitanes.

I aquí, jo diria que es poden observar, *a grosso modo*, com a tres franges. Una, la de l'esquerra de la gràfica, que porta punts a dalt, és a dir, porta punts amb una relativa baixa proporció de membres d'una unitat familiar amb ocupació elevada o directiva i un elevat nivell d'ascensió social, i és la feina que estan fent molt les universitats que no estan a l'àrea metropolitana.

Una part central, on majoritàriament tenim grans universitats públiques a l'àrea metropolitana, en què està en la zona central per un tema de gravetat i, per tant, al voltant del cinquanta per cent en tots els aspectes.

I una banda baixa i a la dreta, on es caracteritza per universitats privades, l'accés a les quals segurament està lligat a una capacitat econòmica de la unitat familiar, i això també explica que hi hagi un elevat nivell ocupacional.

Llavors, intervenció social, aquestes titulacions que deia al començament, són les que es troben en aquesta banda esquerra dalt i, sobretot, en universitats no metropolitanes.

Els resultats d'aquest estudi també són totalment disponibles, com no pot ser d'altra manera, també a disposició, i si algú vol que li enviem, doncs, també ho farem.

I acabo en el punt que havia d'acabar.

El president

Moltíssimes gràcies, doctor Grau. Ara farem el torn dels grups parlamentaris. He d'excusar-me amb Esquerra Republicana, que amb el primer punt ens hem equivocat i hauria d'haver començat, perquè era una sol·licitud d'ells, però això de l'estiu ens fa..., i que a la guia no ens posa qui és el grup que ha sol·licitat la compareixença.

Com que la compareixença del doctor Grau ha sigut sol·licitada per Junts i pel Grup Socialista, començarem per ells el torn d'intervencions, per un temps de cinc minuts.

Anna Erra i Solà

Moltes gràcies, president, i benvingut, senyor Grau i senyor Valls, per ser aquí i exposar-nos aquests dos informes, però sobretot també donar aquest valor de l'agència de valoració de qualitat universitària que tenim al país. En el fons és una eina d'orgull, una eina de prestigi del país, i em sembla que tots hem d'estar contents, i que pugueu venir aquí al Parlament a explicar-nos aquests informes i aquestes valoracions per nosaltres és important, perquè és aquella tasca, aquelles diapositives inicials que ha volgut situar del que és l'AQU, en el fons té aquesta tasca d'analitzar, revisar i orientar, i em sembla que això demostra un país que aposta per la recerca, en aquest cas, que aposta per les universitats i que sobretot el que vol és el màxim nivell de les nostres universitats al nostre país.

Per tot això, a nosaltres ens interessen molt sobretot aquests dos informes i més el que ens parlava sobretot de l'estat del magisteri i els futurs docents, potser perquè com a país tenim un gran repte amb l'educació, tothom és conscient de la situació que viu, dels resultats i de l'exigència, en molts aspectes que hem de tenir per a la seva millora.

I sovint un dels punts de mira, un dels focus que se li posa el focus, tot i repetir la paraula, és en els docents i la seva formació.

Llavors, de l'exposició que ha fet, i evidentment ens mirarem aquest estudi, sí que li volia fer unes preguntes per veure com ho han analitzat i entenc que vostès com a agència, que a més de fer aquest informe, potser han fet orientacions, o suposo que hi ha un pla d'orientació. Però és sobretot perquè una de les preocupacions que sovint hi ha és que, per exemple, amb la formació, amb els graus, sobretot els graus a distància, hi ha la manca de formació, perquè només hi ha la UOC, que fa el que és primària, i hi ha tota una altra formació que llavors la gent ha d'anar a la UNED i potser no segueix el que és els criteris, sobretot de llengua catalana, quan volem que la formació també es faci en català i per a les nostres escoles. Llavors, és a veure aquí com es pot solucionar aquest tema, perquè això creiem que és una manca de possibilitat d'oferta.

L'altre és si ens poden especificar una mica, sortia aquí a l'informe un apunt que deia que cal marge de millora en el treball de final de grau. En quin aspecte? Què vol dir?

És a dir, en la qüestió que no treus ben bé els resultats del que és l'alumne per acabar de ser docent? Que no són prou solvents els criteris que es fan des de l'escola? No ho sé, a veure, explicar una mica què vol dir ben bé aquest aspecte.

L'altre, la preocupació que, en el fons, aquí s'ha vist en l'estudi que els que són aquesta nova formació de docents tenen un dèficit en competències, sobretot en expressió escrita i l'ús de la llengua, clau, no?, si volen formar els nostres alumnes.

I potser també hi he trobat a faltar, que suposo que està dintre les competències, com se'ls prepara per, tot i que han dit anglès i digital, que també té mancances, però com se'ls prepara per les complexitats de les aules? Perquè un dels temes que deia era la gestió dels equips i em sembla que va lligat una mica amb la diversitat de l'aula i totes les necessitats. A veure, aquest tema, què en diu l'informe?

I l'altre, si de cas ja seria potser com l'últim, perquè sobretot em centraré més en aquest informe, és tot aquest informe ara, totes aquestes millores, les orientacions, quan podem dir que es podrà començar a notar a les universitats per tal d'aplicar-les i per tal que, veritablement, aquesta formació docent... I fins i tot, que aquí no sé si estava, perquè és la formació dels futurs docents, però no sé si hi ha algun apartat que també parli de la formació permanent. No sé si aquí dintre també pot ser-hi, perquè, evidentment, és una peça que és clau i necessària per millorar les competències dels docents a les nostres aules.

Però tot i així, gràcies per la feina que feu i totes les orientacions i l'evolució que feu al sistema educatiu.

Gràcies.

El president

Moltíssimes gràcies, diputada. I té la paraula ara, pel Grup Parlamentari Socialistes Units per Avançar, la diputada Núria Navarro.

Núria Navarro Hurtado

Bé, moltes gràcies, president. I moltíssimes gràcies, compareixents, al senyor Grau, al senyor Valls, per comparèixer avui aquí.

Des del nostre Grup Parlamentari Socialista i Units per Avançar, volem destacar que ens hem revisat l'informe que vostès avui han explicat en les diapositives i en aquest context educatiu, marcat per la diversitat d'aules, la transformació curricular i la necessitat de reforçar la competència lectora i literària, considerem que la formació dels mestres ha de ser estratègica, exigent i profundament vinculada a la realitat sociolingüística del nostre país.

D'altra banda, també celebrem l'increment de les places de màster de formació de professorat, que ha passat de 1.880 a 2.474 en tres cursos, i l'ampliació també de l'especialitat de la llengua i la literatura catalanes, que també ha crescut en nombre de places.

Valorem també la prioritització d'accés per a graduats en filologia catalana, en línia amb el Pla d'enfortiment del català i el Pacte Nacional per la Llengua, que aquests estableixen objectius clars per tal de garantir el dret a cursar estudis en català i reforçar les competències dels futurs docents.

Per això, i en aquest sentit, se m'han plantejat algunes preguntes. Des de la seva perspectiva, com creu que s'ha de garantir que la formació inicial dels docents inclogui una preparació sòlida en competències literàries i de gestió en diversitat lingüística? I, en segon lloc, també li volia preguntar quin paper creu que ha de jugar l'AQU en l'avaluació de la qualitat dels programes de formació docent, especialment en relació amb les competències lingüístiques?

Pel que fa en relació a l'estudi d'equitat i la inserció laboral i mobilitat social dels graduats i graduades de les universitats presencials catalanes, ens han ofert una radiografia essencial sobre el paper de la universitat com a motor de transformació social. L'informe ens posa de manifest que tot i els avenços en l'accés a l'educació superior, avui en dia encara persisteixen desigualtats significatives per un o per altres motius, i això, evidentment, repercuteix molt en la futura inserció laboral, segons l'origen socioeconòmic, com vostè explicava, el gènere o bé la titulació cursada i altres factors estructurals. Davant d'això creiem que s'ha de fer una reflexió profunda i una acció totalment decidida.

També ens ha fet menció, finalment, als reptes territorials. En aquest sentit, les diferències entre universitats i els territoris són molt rellevants. És un fet totalment

notori que les universitats que estan situades fora de l'Àrea Metropolitana de Barcelona tenen moltes més dificultats per tal de garantir una inserció laboral ràpida i de qualitat als seus graduats.

Entenem que s'ha d'apostar per una estratègia territorial que promogui l'equitat a les oportunitats laborals i que es reconegui el valor de les universitats com a agents de desenvolupament local.

Des del nostre Grup Parlamentari, el Partit dels Socialistes de Catalunya i Units per Avançar, considerem que cal actuar per evitar que el sistema universitari reproduïxi aquestes desigualtats socials.

Per això, formularé les últimes dues preguntes, senyor president. Quines podrien ser les accions per tal de millorar la distribució territorial a l'oferta universitària? I, en darrer lloc, també, quines mesures proposa l'Agència per revertir aquest viatge social entre l'accés a les titulacions perquè tinguin una millor inserció laboral?

Moltes gràcies.

El president

Moltíssimes gràcies, diputada. I té la paraula ara, pel Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya, la diputada Tània Verge.

Tània Verge Mestre

Gràcies, president. Gràcies, doctor Grau Vidal, per la seva presentació doble en aquest cas. Haguéssim preferit una presentació en què el segon informe s'ajuntava amb el de la Xarxa Vives perquè tenen un diàleg entre si. Tenia més sentit que els comentaris també interactuessin més.

En tot cas, començo pel segon, perquè el primer ha sigut una presentació una mica lleugera, potser per l'ambigüitat amb què se'ls va formular la petició de compareixença.

Respecte el segon, doncs, és evident que necessitem dades per entendre el funcionament del sistema, per entendre les oportunitats, per entendre les desigualtats i les iniquitats que el sistema universitari encara produeix i reproduïx. I des del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana volem destacar diversos

aspectes. D'una banda, la rellevància d'estudis d'aquest tipus, i més amb el volum, aquesta N# tan elevada amb 21.000 persones que responen..., els resultats són sòlids per poder extreure conclusions. Ressalta el paper clau de les universitats públiques no metropolitanes, com heu destacat, però tenim una segregació social en l'accés encara important. L'estudi no és capaç de detectar-ho, però sí que apunta que aquesta és encara una problemàtica important, i que l'ascensor social funciona, però no igual per a tothom.

Després apunteu també la dimensió de gènere, que no l'heu destacat en la presentació, però que no és gens menor. Són 188 euros menys de mitjana que cobren les dones respecte els homes. I ens quedem amb el dubte de si haguéssim creuat per altres dades, que crec que de cara a futurs informes es podria fer -origen migratori, racialització, diversitat funcional-, altres característiques que sabem que després marquen també les possibilitats d'inserció, el nivell salarial, etcètera.

Passo, doncs, a les preguntes. Com preveieu, amb aquests resultats, des de la vostra feina com a AQU, poder avançar de manera més sistemàtica en l'avaluació d'aquests aspectes en els estàndards de qualitat? Aquí us demanem que us mulleu una mica, perquè teniu una feina cabdal dins del sistema per garantir la qualitat de les titulacions i podeu empènyer també a les universitats a poder assolir els objectius que tenen a veure amb el que heu presentat, que en el fons millorarien també l'equitat del conjunt del sistema.

Incorporeu, recolliu a l'informe el comunicat de Roma de l'Espai Europeu d'Educació Superior per incloure en els sistemes de qualitat explícitament la dimensió social, l'equitat, la inclusió... Com esteu avançant des d'AQU perquè aquesta dimensió social quedi avaluada de manera sistemàtica dins dels estàndards que tenen els vostres informes a tot el cicle VSMA?

Destaqueu també l'informe, m'ha semblat molt i molt rellevant i podria haver-hi un tuit, però ho destaqueu, que hi ha competències informals, com habilitats digitals, com l'anglès, el *networking*, que pot estar influint molt en la inserció laboral i en la mobilitat i que no es pot captar amb totes les dades que hi ha ara. Quin seguiment qualitatiu, per exemple, podríeu fer, com un *spin-off* d'aquest estudi, agafar una submostra i poder aprofundir per entendre millor el funcionament d'aquestes pautes

i quines recomanacions o com podríeu empènyer a les universitats també en aquest sentit per compensar les desigualtats. En la mesura que AQU avaluï, en la mesura que AQU mesuri, sabem que s'estableix una espècie de competició sana també, un efecte de contagi positiu entre universitats. Per tant, us encoratgem també a anar en aquesta direcció i a fer també estudis sobre equitat en l'accés a les titulacions universitàries i no només en la inserció.

Respecte al primer punt, algunes coses complementàries a les que s'han dit, perquè a mi també m'hagués vingut al cap el que plantejava la diputada del PSC en temes de llengua, perquè és un tema cabdal, tant el nombre de places com també les competències, com assegurem en els estàndards de qualitat i en els processos d'acreditació, verificació, etcètera, que la competència de llengua i la competència en immersió lingüística, que són dues coses diferents, s'estan donant de manera efectiva, no s'estan proporcionant aquestes competències als futurs docents. O quines competències..., com s'estan desenvolupant les competències de gestió de diversitat a l'aula, sigui amb la detecció de necessitats educatives especials, sigui amb la inclusió de l'antiracisme. Si tenim aules amb alumnat més divers, aquest enfocament també hi ha de ser per no reproduir ni per part del professorat prejudicis i per saber detectar també situacions que es puguin produir de racisme a l'aula i aturar-les. O la perspectiva de gènere, que és el vector 5, inclòs als decrets d'infantil i de l'educació obligatòria, que inclou també la primària i la secundària. O les qüestions relacionades amb violències, convivència i benestar, que és tot un gruix important també que el professorat hauria de saber com afrontar, per molt que després hi hagi figures especialitzades, però qui està a l'aula amb la major part del temps dedicat a l'alumnat ha de poder detectar aquestes necessitats també.

Moltes gràcies.

El president

Moltíssimes gràcies, diputada. I té la paraula ara pel Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya, la diputada Míriam Casanova.

Míriam Casanova Domènech

Molt bé, president, moltes gràcies. Abans de tot, també agrair al senyor Grau que estigui avui aquí a la Comissió de Recerca i Universitats i com a president de l'Agència per la Qualitat Universitària.

Ens ha fet una exposició molt clara i molt rigorosa dels dos informes, tant el que fa referència a la formació de magisteri com el de l'equitat i mobilitat social.

Però abans de tot, sí que també li voldria agrair que s'hagi compromès que un cop l'any comparegui novament aquí a la comissió i ens permeti fer un seguiment de la situació de qualitat universitària aquí a Catalunya, perquè tenim un sistema que és únic i que és un sistema que ha estat qualificat sempre d'excel·lència, però hi ha molts aspectes que podem afrontar per millorar la qualitat tant dels ensenyaments com dels centres. Aspectes com si cal una reordenació de les titulacions o si cal canviar continguts d'assignatures, si cal modificar els sistemes d'avaluació de l'aprenentatge, si cal incorporar més anglès com a llengua estrangera, també en els graus, no només en els màsters.

Per tant, són moltes les qüestions que cal tractar per seguir avançant en aquesta senda de l'excel·lència acadèmica i, per tant, li agraim en nom del Partit Popular que vulguin comparèixer cada any en aquesta comissió.

Quant a l'informe que resulta dels diversos processos d'avaluació i d'enquestes en relació a la formació de magisteri. Ens alegrem que realment els futurs docents valorin positivament i que cada vegada hi hagi una demanda més elevada d'aquesta formació i, a més a més, que hi hagi una valoració positiva també per part dels centres educatius.

I, per una altra banda, cada vegada els experts -i en això voldríem saber una mica el posicionament que pugui tenir l'AQU al respecte-, els experts consideren que cada vegada han de tenir més rellevància en la formació dels estudiants les competències socio-emocionals. A l'informe apareixien algunes d'elles, com el treball en equip, la creativitat, el lideratge, la formació pràctica, l'expressió oral i com tots aquests aspectes més competencials acaben essent molt rellevants en el desenvolupament integral dels alumnes.

I, per tant, com al final aquest desenvolupament competencial acaba millorant el rendiment acadèmic, reduint el fracàs i l'abandonament escolar i, en definitiva, contribuir al benestar de l'alumnat.

Clar, el dubte, la pregunta que tenim és com aquesta formació, més per la via competencial, acabarà d'incorporar-se en tota la formació d'educació primària, infantil i que es compagini correctament amb el contingut que s'hauria de fer també en les sessions lectives. Quines pautes caldria donar per anar incorporant, si realment els experts ho recomanen, tota aquesta formació més competencial en el sistema més clàssic de formació per contingut.

I després també, quant a l'estudi sobre la formació magisteri, també el que hem llegit és que tots els titulats o la majoria de titulats en formació, tant d'educació infantil com primària, manifesten una alta satisfacció en les pràctiques docents, també en l'exposició, doncs, s'ha destacat, però, en canvi, hi ha una baixa satisfacció en el màster universitari en formació de professorat d'educació secundària.

Els centres docents sembla que també tenen una opinió modesta sobre la capacitat que té aquest màster per habilitar la tasca pedagògica dels titulats. Per tant, la següent pregunta que li voldríem fer és quins canvis consideren que caldria incorporar en aquest màster.

I anant ja cap a l'estudi sobre l'equitat i la mobilitat social, em centraré en el darrer aspecte. Tots tres són molt rellevants, però voldria destacar la importància que té la universitat catalana el fet que continuï sent realment un vehicle eficaç com a ascensor social i que, per tant, tingui aquest paper tan rellevant com a creador d'oportunitats laborals per persones que tenen orígens socials tan diversos, convertint-se en una palanca o ascensor social per a les persones que aconsegueixen accedir i mantenir-se fins a finalitzar l'educació superior.

Des del Partit Popular sempre hem defensat que la millor política pública per reduir les desigualtats de renda a mitjà i llarg termini entre les persones és garantir que els alumnes de llars amb pocs recursos econòmics puguin accedir i continuar en el sistema educatiu de qualitat en tots els nivells fins a l'universitari.

I en aquest sentit creiem que és rellevant posar sobre la taula les conclusions i les recomanacions que va fer la Sindicatura de Comptes en el seu darrer informe, el

número 4 de l'any 2025, en relació al sistema de beques i d'ajuts en la formació universitària, perquè realment l'educació superior ofereixi aquesta oportunitat real d'ascensió professional i personal.

Ho deixaria aquí perquè ja s'ha acabat el temps.

Moltes gràcies de nou.

El president

Moltíssimes gràcies, diputada. I és ara el torn, pel Grup Parlamentari VOX en Catalunya, de la diputada Júlia Calvet.

Júlia Calvet Puig

Gràcies, president. Bueno, en primer lugar, agradecer su comparecencia en el día de hoy y, bueno, voy a ir al grano, sobre todo en el primer tema de la comparecencia.

Como ya saben, la realidad en Cataluña es que el adoctrinamiento y la ideología está sustituyendo la educación y la formación de calidad en las universidades catalanas y en todos los centros educativos. Y no lo digo yo, sino también los terribles resultados PIRS, PISA, que ya han ido sucediendo los anteriores años, pero sobre todo este año 2025 han sido terribles, devastadores para toda la comunidad educativa. Y esto, pues, demuestra que el sistema educativo catalán está fracasando, y yo creo que a día de hoy ya podemos decir que ha fracasado. Y que si realmente no revertimos esas políticas que nos han llevado a esta situación, pues, acabará condenando aún más el futuro de nuestros jóvenes.

Y es que es por todo esto que desde VOX le queremos preguntar lo siguiente, y es si desde l'AQU si se están tomando medidas concretas para asegurar precisamente que en las facultades de magisterio se dé prioridad a materias como gramática, matemáticas, historia de España... Si se está dando prioridad a todas esas materias o si realmente se está dando prioridad a lo que se está dando prioridad hasta ahora, que es los temas más ideológicos y que nos están llevando a este fracaso. Y si es así ¿cuáles son esas medidas?

Otra pregunta, otro de los temas que les formulo sobre este primer bloque es el siguiente, y es en el contexto de los retos de formación del profesorado. L'AQU debe garantizar que los futuros docentes dominen las dos lenguas cooficiales sin

discriminación alguna entre ellas. Según datos recientes, hay casos, yo misma los conozco de primera mano, uno de los cuales, por ejemplo, para poner un ejemplo, es en la Universidad Autónoma de Barcelona, donde se está impidiendo la realización de exámenes en castellano, contraviniendo el artículo 3 de la Constitución Española y el 35 del Estatut d'autonomia. Y, bueno, pues, en este sentido ¿qué medidas ha tomado l'AQU para fiscalizar que los programas de magisterio respeten la paridad lingüística en las evaluaciones y materiales didácticos?

Y, finalmente, el tercer tema a tocar es el tema de la tecnología, algo que también usted ha mencionado. Y, sobre todo, una pregunta muy sencilla y es ¿cómo creen que puede afectar, sobre todo, a los próximos docentes -y, puesto que, digamos, va a ser uno de los temas más al orden del día, ya lo está siendo, pero- por ejemplo, el tema de la inteligencia artificial. ¿Cómo lo están viendo? ¿Cómo lo van a enfocar? Y, sobre todo, pues dentro de las aulas y dentro del conocimiento hacia los más pequeños.

Y, finalmente, en cuanto al informe, pues, compartimos la preocupación de la movilidad y esos retos territoriales a los que nos enfrentamos, no de ahora, sino desde hace muchísimo tiempo, y este centralismo de la Área Metropolitana de Barcelona, para ser más concretos. Pero, también, quiero destacar uno de los puntos en los que, bueno, no solamente este informe, sino en la mayoría de informes se dice, y es que las mujeres estudian menos materias relacionadas con la ciencia que los hombres, y al revés. Es decir, hay más mujeres que estudian materias relacionadas con el ámbito social que los hombres.

Entonces, yo les pregunto ¿qué pasa? ¿Qué problema hay que las mujeres queramos ser abogadas, queramos ser economistas, queramos ser jueces? En muchas ocasiones esto, en este informe y en otros muchos, se presenta o se hace entrever como un problema, y yo le pregunto si ustedes desde l'AQU esto lo ven como un problema real para los catalanes.

Muchas gracias.

El president

Moltíssimes gràcies, diputada. I té la paraula, pel Parlamentari dels Comuns, la diputada Núria Lozano.

Núria Lozano Montoya

Gràcies, president. Voldria començar agraint al doctor Grau i a l'equip de l'AQU per la compareixença i la feina que fan. També per la recopilació i difusió d'aquestes dades que són un instrument clau per poder entendre millor la realitat que tenim a la nostra universitat i, per tant, també, el seu impacte en el sistema educatiu al conjunt de la societat.

Avui parlem de la professió que té en bona part a les seves mans el futur del nostre sistema educatiu i, per tant, la possibilitat de reduir desigualtats socials i també de garantir el dret a una educació de qualitat per a tothom en un futur. Una qüestió, per tant, íntimament lligada amb el desenvolupament de la seva tasca, un cop incorporats a la tasca docent. Per tant, la inserció laboral és certament rellevant i va íntimament vinculada amb aquests reptes formatius. Però sí que voldríem aprofundir en alguns aspectes a què vostès no feien referència, i és possible que encara en aquests moments no disposin d'aquesta informació, però sí que ens semblaria interessant poder arribar a tenir-ne coneixement.

En primer lloc, més enllà de si els titulats troben aquesta ocupació, en quines condicions, és a dir quin és el temps d'elements com la parcialitat de la jornada, per exemple, i els nivells salarials, fonamentalment per saber si estem parlant de treball estable i digne o d'un treball fonamentalment precaritzat.

En segon lloc, voldríem saber també si tenen previst en algun moment portar a terme avaluacions sobre el desajust entre la formació i les necessitats reals de les escoles. Els mestres han d'afrontar aules diverses, plurilingües, amb reptes d'inclusió, de coeducació, també de digitalització, i la pregunta que ens sorgeix és si els plans d'estudi actuals es preparen prou per aquesta complexitat, i també si les pràctiques escolars tenen prou pes i qualitat com per garantir una transició sòlida cap a la docència. Fins i tot, des d'una perspectiva subjectiva, si els nous mestres se senten prou preparats per afrontar aquestes aules diverses i inclusives.

I ens sembla molt important aquesta anàlisi de dades que fan des d'una perspectiva social. Sí que ens hauria agradat que haguéssim posat més l'accent en la

perspectiva de gènere, perquè sabem que aquesta és una carrera altament feminitzada, i això de ben segur té efectes en les trajectòries laborals, però també en la bretxa salarial.

Fent referència a la mobilitat social a què vostès feien esment abans, donat que les titulacions d'accés presenten un cert biaix de classe -feien referència a vostès estudis com medicina, odontologia o enginyeria-, no podem deixar de preguntar-nos si l'afirmació que la universitat funciona com a ascensor social té a veure amb el fet que, precisament, està vinculat amb titulacions que dominen entre estudiants de classe baixa. És a dir, si aquesta afirmació obeeix fonamentalment aquesta lògica.

Sí que voldríem posar de relleu que només els centres públics funcionen com aquest ascensor social, per posar en valor la tasca de les universitats públiques, tot i que és cert que podria també obeir al fet que els alumnes tipus de les universitats privades ja són de classe alta i, per tant, no originen tant aquesta mobilitat social que, en canvi, sí que estan ocasionant els centres públics entre estudiants de classe baixa, que accedeixen novament a aquestes mateixes titulacions molt concretes. Parlàvem d'intervenció social, d'educació, de llengua i literatura, amb una excepció que seria psicologia i psicoteràpia fora de l'àrea metropolitana, això sí.

Des de Comuns defensem que aquestes dades han de servir no només per fer estadístiques, sinó també per orientar polítiques públiques, perquè si volem retenir talent i garantir vocacions en l'ensenyament caldrà millorar la docència primer, però també les condicions laborals dels mestres novells, després, i assegurar, a part, que la universitat prepara per aquestes necessitats educatives del present i del futur.

En definitiva, creiem que la formació professional dels docents no pot dependre només de la lògica del mercat de treball a curt termini, sinó d'una aposta política clara pel dret universal a una educació pública de qualitat i amb equitat, que passa per fidelitzar aquests docents des de la base d'unes adequades condicions laborals.

En definitiva, la qualitat del sistema educatiu comença amb la qualitat de la formació dels mestres i amb la seguretat que, un cop graduats, podran desenvolupar la seva tasca en condicions estables i justes, i és la nostra obligació contribuir a fer-ho possible.

Moltes gràcies.

El president

Moltíssimes gràcies, diputada. I per respondre per les qüestions plantejades pels grups té la paraula, pel temps de deu minuts, el doctor Grau.

Francesc Xavier Grau (president de l'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya)

Doncs, moltes gràcies per les qüestions que, de fet, representen una digestió bastant profunda d'aquests temes que avui ens reuneixen.

Abans de fer un repàs a qüestions més concretes, voldria fer una reflexió de tipus general sobre la funció de cadascú.

La funció d'AQU ha estat definida per llei, he fet un petit resum en començar, i hem de ser curiosos en què la funció d'AQU no és fer política universitària, eh?, sinó assegurar, parlar de l'assegurament de la qualitat del sistema universitari en totes les seves dimensions.

AQU tampoc pot entrar en la definició curricular. Això, entre la responsabilitat de les universitats, i en algun cas del legislador, està molt fixat.

El que sí ha de fer AQU és, en funció d'allò que s'ha definit com a currículum d'una matèria, veure si la pràctica ho desenvolupa com està previst, i assegurar que ho desenvolupi com està previst. Discutir si el que està previst està bé o no està bé, o és adequat o no, no és terreny de treball d'AQU. És una qüestió que està, d'alguna manera, en algunes de les intervencions i temes que hem tractat i hem de tractar.

Per exemple, parlant sobre formació de mestres, si el currículum que està definit, i que està definit per lleis aprovades a les Corts, en aquest cas, si aquest currículum és adequat? Jo podria córrer amb un error molt gran si ara donés la meua opinió sobre aquesta qüestió. Es podria pensar que és l'opinió d'AQU. AQU no té opinió sobre aquest tema, ni la pot tenir.

Hi ha un currículum definit i hem de procurar veure si la pràctica segueix aquest currículum definit amb els resultats que són, els que s'haurien de tenir.

La reflexió sobre la idoneïtat del currículum és probablement terreny dels parlamentaris, dels legisladors, en funció dels resultats observats. I aquí sí que AQU

procura fer la feina, proveir d'informació sobre l'adequació de la formació, la inserció laboral, la satisfacció d'ocupadors i de titulats. I en funció d'aquesta informació, i d'altra que hi pugui haver, podrem valorar si allò que s'està fent és adequat.

Però els primers, bé, de fet, els únics responsables de la qualitat d'una formació són les universitats, i són les universitats les que poden aprofitar més la informació que puguem proveir. Una altra cosa és que puguem proveir encara més informació. Estic d'acord que algunes de les qüestions han quedat..., per exemple, han comentat que no hi ha un estudi sobre l'equitat en l'accés. Efectivament, seria necessari un estudi sobre l'equitat en l'accés. Però el que fem des d'AQU és plantejar coneixement de com es desenvolupa el sistema, els impactes que té, i amb això legisladors i universitats han de prendre les seves decisions de millora, de canvi d'allò que sigui necessari. No ens pertoca opinar sobre la pertinència d'una formació o d'una altra formació.

No dubtin que tenim opinió. Jo fa molts anys que estic, aquesta no sé quina és la meua compareixença... He estat aquí com a rector, com a ex-rector, com a secretari, i ara com a president d'AQU, i els asseguro que de moltes d'aquestes qüestions particularment tinc opinió, però no és el lloc ni el moment per expressar-la, i a AQU tampoc li pertoca tenir aquesta opinió.

Qüestions més concretes. Les informacions que hem donat sobre treball final de grau, sobre preparació de complexitats, són respostes a una enquesta que fan tant els titulats... I els titulats opinen que el treball final de grau..., aquest és el d'infantil, doncs, estan menys satisfets que el treball final de grau de primària, i és una constatació. Per què estan més o menys satisfets? Amb les dades que tenim no ho podem dir. Constatem que estan menys satisfets, per tant, diem: "Aquí hi ha marge de millora".

No tenim un estudi semblant en formació permanent. Aquest és un tema de gran importància social, que políticament s'està treballant. Hi ha definició per part de les universitats i de la conselleria sobre diferents programes de formació permanent. En el moment en què tinguem quelcom sobre el que puguem aportar informació, ho farem. En tot cas, prenem nota de possibilitat d'estudis futurs o treballs futurs en aquest àmbit. Ho parlarem també amb la conselleria.

Ha parlat de diferent inserció laboral a diferents territoris. Aquesta informació jo no la podria fer taxativament. La inserció laboral en un context de plena ocupació és..., pràcticament no hi ha diferències.

Es poden fer accions de millora en l'àmbit territorial? Segurament sí. Quan han vist aquell gràfic, que per mi és molt significatiu, per això l'he posat, dels diferents valors a universitats territorials, universitats metropolitanes i universitats privades, hi ha quelcom dins que no sabem. Quantes famílies d'àmbits regionals, perquè ho poden suportar, envien els seus fills a la zona metropolitana o a una universitat privada i, per tant, es graduen allí? Això no està desglossat. Tenim la informació dels que s'han matriculat i acaben els estudis a les universitats territorials. I hi ha un biaix, i això sí que és una informació que, com a legisladors, és positiu que tinguem.

Mesures per millorar l'accés? Segurament, sí. No tenim un estudi d'equitat en l'accés. Ens cal un estudi d'equitat en l'accés i que ajudi a prendre decisions polítiques en aquest àmbit.

Hi ha segregació en l'accés? Sí. Hi ha aquesta estratificació horitzontal. Aquesta estratificació horitzontal conté la llavor de la inequitat, perquè és una qüestió que ha estat remarcada per diferents grups. Efectivament, podem dir que funciona l'ascensor social, però -una frase que ja vaig dir en una altra ocasió-, l'ascensor no porta a les mateixes plantes a uns que als altres. I això és una constatació.

Per tant, l'informe pot llegir-se dient que cal fer quelcom per trencar amb aquesta decisió que és personal, de matricular-se en un lloc o matricular-se en un altre, afavorir que no hi hagi barreres a la decisió de matricular-se en una carrera o matricular-se en una altra.

Sobre el màster de secundària hi ha hagut una pregunta. Aquest estudi que hem fet no va sobre el màster de secundària. En tot cas, em remeto que la informació que dona AQU al respecte la tenen les universitats i són les universitats les que han de treballar en funció d'aquesta informació.

Darrere hi ha una altra qüestió que crec que és interessant. Estem evolucionant com a sistema, la cultura de la qualitat s'està estenent com a sistema, però encara no hem acabat. Una de les coses necessàries és que deixem de parlar d'acreditar elements concrets per acreditar la qualitat d'una institució i que puguem parlar de la

cultura de qualitat de la institució. Si poguéssim parlar d'acreditació institucional, més -ho estem fent-, hi podríem incloure elements que avui en dia la legislació no contempla. L'AQU està fent l'acreditació institucional tal com diu la llei, però la llei, en aquest respecte, podria quedar-se curta quan, si considerem necessari incloure dimensió social, com la universitat treballa la dimensió social i que això formés part de l'acreditació institucional, tindríem aquesta capacitat de millora també en aquests aspectes.

El que està fent l'AQU ara és, per exemple, a través de participació d'AQU a ENQUA, l'agència d'agències, diguéssim, introduir elements que són de discussió a nivell europeu perquè també es discuteixin a nivell català. Això creiem que sí que és feina nostra i ho estem fent.

I, pràcticament, no sé si hi ha alguna qüestió que creguis que m'hagi deixat. (Veus de fons.) Sí, director.

Jaume Valls Passola (director de l'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya)

Sí, president, si em permet, voldria fer una pregunta que s'ha fet, que és tècnic, però que crec que el conec amb detall i em permetria explicar-ho molt ràpidament.

En el tema de la formació *online* dels mestres, si em permet, hi ha una batalla o un procés iniciat que fa temps que dura, i on la Direcció General d'Universitats ha intervingut també coordinadament amb l'AQU, perquè s'aclareixi una mena d'intersecció normativa que ho té bloquejat al voltant de poder fer semipresencialitat. I aquest és un tema que està parat a la reforma que s'ha de fer a Madrid, perquè hi ha una contradicció entre l'ordre EFI d'educació i el tema del Reial decret 822. Llavors, no hi ha hagut manera de desbloquejar això i, si no es desbloqueja això, les universitats que demanen fer semipresencialitat en formació d'Educació no ho poden desplegar.

Per tant, aquesta és una petició que la Generalitat n'és molt conscient i que reiteradament n'hem estat parlant. Nosaltres hem actuat des de les agències, portem dos anys amb el tema i no s'ha pogut desbloquejar desgraciadament com hauria sigut recomanable.

Gràcies.

El president

Moltíssimes gràcies. En nom dels grups parlamentaris, donar-li les gràcies per la seva compareixença, doctor Grau, i quedem, jo crec, tots a la seva disposició per qualsevol necessitat que tingui.

Jaume Valls Passola (director de l'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya)

I nosaltres també.

El president

Moltíssimes gràcies.

Suspenem dos minuts per acomiadar el compareixent i rebre el següent.

La sessió se suspèn a les... i es reprèn a les...

El president

Reprendríem la comissió amb el tercer punt de l'ordre del dia...

Compareixença d'una representació de la Xarxa Vives d'Universitats per a informar sobre l'accés, les condicions, l'aprenentatge, les expectatives i els retorns dels estudis universitaris

357-00631/15

...que és la compareixença d'un representant de la Xarxa Vives d'Universitats davant de la Comissió de Recerca i Universitat per informar sobre l'accés, les condicions, l'aprenentatge, les expectatives i els retorns dels estudis universitaris.

I compareix en aquesta comissió el doctor Ernest Pons, al qual li agraïm la seva compareixença, li agraïm la seva presència en aquesta comissió, i li donem la paraula pel temps de quinze minuts perquè ens faci la seva exposició.

Moltíssimes gràcies.

Ernest Pons Fanals (director científic del projecte Via Universitària de la Xarxa Vives d'Universitats)

Moltes gràcies, president, diputades i diputats. En nom de tot l'equip del projecte Via Universitària un agraïment per la possibilitat de compartir algunes de les conclusions del projecte.

(L'exposició de l'orador és acompanyada d'una projecció de xarts, els quals poden ésser consultats a l'expedient de la comissió.)

Es tracta d'un projecte molt ampli, que no tinc temps de desgranar en tota la seva complexitat. Només dir que tenen tota la documentació i, per tant, veuran que hi participen..., en l'última edició uns 45.000 estudiants donant les seves opinions, hi han participat vint universitats de la Xarxa Vives, i hi participa equips investigadors de gairebé trenta investigadors.

Jo voldria dedicar aquesta oportunitat és per desgranar algunes de les..., no m'agrada parlar de problemes, sinó que prefereixo parlar de símptomes. Voldria desgranar alguns dels símptomes que, exclusivament a partir de les dades del projecte, podem identificar com a importants. Aquests símptomes els poden servir a vostès per fer una diagnosi.

El primer que voldria destacar és que em sembla molt pertinent poder parlar després del doctor Grau per dos motius: el primer, per destacar que els dos estudis, el segon estudi que ha presentat el doctor Grau es basa en els resultats, les opinions, les percepcions d'estudiants graduats, d'estudiants titulats, mentre que justament el projecte de Via Universitària el que intenta és posar el focus en els estudiants quan són a la universitat.

I el segon motiu és perquè ja el doctor Grau ha citat que el concepte de qualitat en el món universitari és un concepte que evoluciona i a nivell europeu, en particular dins l'espai europeu d'educació superior, hi ha un cert consens en què dins d'aquesta qualitat s'ha d'incorporar el que diem de manera molt abreujada la dimensió social.

Les estadístiques oficials no permeten apropar-se, dificulten apropar-se a aquesta dimensió social i per això neix el projecte Via Universitària, que es nodreix directament preguntant als estudiants.

Vostès són experts en el sistema universitari català i, per tant, m'estalviaré molts aspectes històrics i de context, però sí que voldria situar-ho amb el gràfic que tenen en pantalla, en el qual aquestes són les dades en aquest cas de Catalunya, que mostren que en els últims quatre, cinc anys o sis anys la proporció de la població de més de quinze anys que té estudis superiors aquest creixement és visible.

Per tant, un podria pensar que el sistema universitari català compleix amb el primer de les condicions, que és cobrir, donar servei a la demanda que hi ha d'estudis universitaris. Però, insisteixo, això no mostra els detalls de com els estudiants, cada estudiant viu a la universitat.

Vaig a fer un espòiler, perquè, com que tinc poc temps, a la pantalla tenen identificat quins són els cinc aspectes que la vida universitària a través dels anys ha identificat com que estan canviant i els quatre aspectes en què ha identificat que no estan canviant.

Els cinc que estan canviant són, d'una banda, la diversificació de formes de viure la universitat. Els estudiants cada cop tenen maneres d'afrontar la universitat de formes més diverses.

La segona és que s'ha consolidat un model de formació no presencial. La no presencialitat, abans era un aspecte molt puntual, podríem dir, diguem-ne, fins i tot marginal en algun moment, en aquest moment s'ha consolidat.

La segona# és que s'ha consolidat també un procés de canvi en allò que passa a les aules. Allò que en diem tècnicament les metodologies d'ensenyament i aprenentatge, els mètodes d'avaluació, estan canviant, estan canviant.

El quart punt en què hi ha canvis és la tendència -és una tendència progressiva, no de grans canvis bruscos, sinó progressiva-, que disminueixen les hores que els estudiants dediquen als estudis. No és un salt dramàtic, però hi ha una tendència a la disminució.

I l'altra tendència, també progressiva, és que cada cop els estudiants dediquen més temps a compaginar estudis amb la dedicació laboral.

Què és allò que no canvia? Doncs, la vessant de l'equitat no ha canviat. No estic dient que sigui positiu, sinó que la manca d'equitat, per dir-ho ja clarament, no evoluciona.

Un altre aspecte que no canvia és que la font principal de finançament dels estudiants universitaris, en aquest cas parlo del sistema de la Xarxa Vives, però també és aplicable a les universitats catalanes, la font principal de finançament són les famílies.

També és veritat que, en positiu, el que no canvia és que els indicadors de satisfacció dels estudiants segueixen sent positius; no milloren, però segueixen sent positius.

I l'altre aspecte que no canvia, d'aquest només tenim dues onades per poder comparar, perquè les preguntes sobre aquest tema només es van incorporar a partir de l'any 21, però els problemes de benestar emocional, de salut mental dels estudiants tampoc evolucionen. No empitjoren, però tampoc evolucionen favorablement.

Ara que estic més tranquil, perquè ja he fet l'espòiler dels aspectes principals, ara, diguem-ne, puc dedicar el temps que em queda a desgranar amb més detall els punts que potser puc desenvolupar amb una mica més de cura. Val a dir que tenen vostès a la pàgina web de la Xarxa Vives no l'informe, tots els informes amb tots els resultats, estem parlant de centenars de pàgines, que estarem encantats, diguem-ne, de complementar amb els aclariments que calguin.

Cinc símptomes que em semblen destacables.

El primer, ja ho he dit abans, és el de la manca d'equitat. En aquest gràfic poden veure en color verd la proporció d'estudiants –això és Xarxa Vives, insisteixo–, que provenen de classe alta. Hem fet servir la mateixa definició que el doctor Grau, que AQU ha fet servir, diguem-ne, en el seu informe; són definicions internacionals bastant, diguem-ne, consensuades. La proporció d'estudiants de classe alta a les nostres universitats és entre el seixanta i el seixanta-cinc per cent. Curiosament, és més alta en els estudis de grau.

Això està molt vinculat al que deia abans. No en tinc un gràfic, que els he estalviat, està vinculat que la font principal de finançament dels estudis és de les famílies. El

cinquanta per cent de la despesa que els estudiants fan en el període universitari prové de les famílies. Aproximadament, el trenta per cent prové de la seva dedicació laboral durant el curs o a l'estiu, i al voltant d'un catorze per cent prové de beques i ajuts. Bé, dono algunes dades més per contextualitzar.

Aquest és un primer tema, el de la manca d'equitat.

Un segon aspecte en què volia posar-hi el focus és en la diversitat i la diversificació de les trajectòries dels estudiants. Què volem dir per trajectòries? Doncs, les etapes, els camins, els moments en els quals els estudiants cursen uns estudis o uns altres.

Aquestes trajectòries cada cop estan més..., el que en diem, tenen més interrupcions. Un estudiant que abans d'entrar a la universitat, un cop finalitzat l'ensenyament secundari, es pren un any sabàtic, diran uns, altres diran per treballar o per viatjar, pel que sigui, i demora l'accés a la universitat, o un estudiant que està a la universitat canvia d'ensenyament o abandona els estudis i torna al cap d'uns anys. Aquest tipus d'interrupcions cada cop són més variades i cada cop són més habituals.

Més del trenta per cent d'estudiants que es graduen... Perdó, rectifico, més del trenta per cent d'estudiants de l'enquesta ha patit en algun moment una interrupció del tipus que sigui.

El que és interessant del gràfic que tenen a pantalla és que la via d'accés és força diferent en funció de les edats. En aquest cas, per exemple, els estudiants que són majors de vint-i-sis anys sovint es diu que hi ha estudiants cada cop de més edat a la universitat. Doncs, bé, el que identifiquem és que aquests estudiants amb una proporció més gran provenen justament de cicles formatius de grau superior, que és una altra de les trajectòries, podríem dir, no clàssiques.

Per tant, aquestes trajectòries les podríem desgranar en detall –no vaig a fer-ho ara–, però el missatge és, d'alguna manera, cada cop més diversitat.

Aquestes interrupcions que comencen a ser proporcionalment molt importants, ja superior al trenta per cent, no són, no tenen la mateixa probabilitat en els diferents grups, estrats, classes socials. Per tant, diguem-ne, no hi ha una distribució d'aquest risc d'interrupció que sigui homogènia. I això també té molt a veure amb el motiu

d'aquestes interrupcions. Quan se'ls pregunta quin és el motiu, fixin-se que, per exemple, que més d'un quinze per cent el motiu és per raons econòmiques. Això, si tinguéssim dades històriques veuríem que no era així.

Quan mirem aquesta –aprofito que tenen vostès la documentació, ja sé que està tot molt petit, però ja s'ho podran consultar després les xifres–, quan s'analitza per grups d'estudiants aquestes probabilitats d'interrupció són molt diverses. Per exemple, els estudiants que tenen –part superior del gràfic–, que tenen nota d'accés més alta, el primer quintil, aquestes probabilitats d'interrupció són molt més baixes i, en canvi, els estudiants que tenen nota d'accés inferior la probabilitat d'interrupció és molt més alta.

No desgrano totes les diferències, però ja els aviso que mirant aquestes diferències apareixen resultats força interessants.

Tercer punt on vull posar el focus. Ja podríem dir, aquí n'hem escrit una poca vinculació –el tema «poca» és subjectiu–, però podríem dir que una vinculació dels estudiants universitaris a la institució i al món universitari és millorable.

Sí que és cert que la valoració dels estudiants és elevada. En aquest gràfic, cadascun dels colors és una onada. És veritat que com més a la banda dreta, millor és la valoració. L'any 21 la valoració va caure. L'any 21 va ser un any, com saben vostès, molt atípic, per tant, preferim comparar l'any 24 amb l'any 18. Si comparem 24 amb 18 veiem que la valoració fins i tot ha millorat. Per tant, els estudiants fan una valoració del món universitari positiu.

Però quan se'ls pregunta que precisin una mica més, com és la seva, diguem-ne, se'ls donen algunes possibilitats de contestar com és la seva vida a la universitat, la seva integració, el quaranta per cent diuen que són consultats i que participen a la universitat, que és el grup amb més percentatge en aquest gràfic. Però sí que voldria deixar clar que fins un vint-i-tres per cent declara textualment que se senten ignorats.

Per tant, valoració positiva de la seva experiència, però quan se'ls pregunta per la participació concreta crec que hi ha marge de millora.

Aquesta vinculació, el que en diem poca vinculació, també l'entenem o també l'associem a la intensitat horària de dedicació. En aquesta taula hem comparat

quantes hores dediquen a la setmana en les tres onades, 18, 21, 24, quantes hores dediquen a la universitat.

És veritat que l'assistència a classe de mitjana segueix essent d'unes dinou hores, però si es fixen en la dedicació total dels estudis, això vol dir anar a classe, estudiar, treballar autònom, des del 18, 37,4 hores a la setmana fins al 31,4 hores a la setmana l'any 24. Per tant, és el que deia abans, estem parlant de mitjanes, hi ha una gran diversitat, això és la mitjana, però és cert que el decreixement és clar i sostingut. Aquells símptomes de què parlava, símptomes que són importants.

En canvi, la dedicació laboral, les dades que apareixen a la pantalla són les hores de dedicació laboral dels que treballen. Aquesta dedicació laboral ha augmentat. No és un augment espectacular, però de 16,5 hores a vint i escaig hores de mitjana és un increment.

L'assistència a classe, taula inferior, no dono els detalls, però el que està dient és que l'assistència a classe també està lentament disminuint.

Vaig a saltar-me unes quantes diapositives que bàsicament el que mostren és que quan se'ls pregunta als estudiants –síntoma per nosaltres és important– com valoren les hores de classe, les classes magistrals, el treball en grup, les diferents activitats, aquesta valoració és francament millorable. No podem estar satisfets amb aquesta valoració.

I sí que voldria dedicar uns segons a un altre dels aspectes importants d'aquests símptomes, que és la persistència de les bretxes de gènere que hi ha a la universitat. És ben conegut que hi ha titulacions que estan més feminitzades i titulacions més masculinitzades. D'això ja hi ha molta literatura prèvia, però més enllà d'aquestes bretxes sí que vull destacar que les titulacions amb major presència femenina són aquelles que els estudiants –també, els homes–, trien sobretot per vocació, aptituds, identificació amb la professió. Insisteixo que no només les dones, també els homes. I les titulacions més masculinitzades són aquelles que també les dones diuen que estan escollint per tenir més prestigi, per millors oportunitats laborals, per major projecció professional. Per tant, d'alguna manera, hi ha unes bretxes que, a més a més, es retroalimenten.

A més a més, també voldria destacar que quan es pregunta a homes i dones per la seva dedicació a diferents activitats, hi ha fortes asimetries. Les dones assumeixen molt més percentatge d'hores dedicades a tasques domèstiques i de cures, de manera que tenen menys temps per dedicar a aficions i a la vida social.

Fruit d'aquests símptomes –aquí no es pot llegir gaire bé la pantalla–, fruit d'aquests símptomes, les universitats de la Xarxa Vives, el 2 de maig, si no m'equivoco, el consell general va prendre un acord pel qual, veient aquests símptomes, feia la diagnosi i es comprometia –acabo ja–, es comprometia a una sèrie d'accions que tenen aquí. Per exemple, a treballar perquè els estudiants puguin accedir als estudis universitaris independentment de les seves condicions socioeconòmiques, a millorar les activitats lectives, a aprofundir en el procés de renovació pedagògica, però no voldria acabar, tenint en compte el lloc on estem, sobretot en què aquest compromís de les universitats de la Xarxa Vives té a veure amb aquells aspectes en els quals les universitats tenen competències.

Però hi ha alguns aspectes en què les universitats no tenen competències o no tenen suficients competències, i entenem que això compet als poders públics i hi ha quatre aspectes que són molt importants.

Primer, generar alternatives al finançament familiar dels estudiants universitaris. No només, ja que se n'ha parlat abans –he sentit en aquesta sala parlar de les matrícules–, no només la matrícula, sinó tot el cost d'oportunitat que suposa estar, diguem-ne, en uns estudis universitaris.

La segona és afavorir la formació a llarg de la vida. Això també va més enllà del que poden fer les universitats i és una prioritat, entenc, per tots els poders.

La tercera –i ara sí, ja acabo–, garantir una carrera professional de professorat universitari i desenvolupar accions que facilitin la internacionalització.

Moltes gràcies, i disculpin aquest minut.

El president

Moltes gràcies, doctor Pons. Ara és el torn dels grups parlamentaris per formular-li qüestions. Iniciaríem les intervencions pel grup proponent de la seva compareixença, que seria Esquerra Republicana de Catalunya, i per tant té la

paraula la diputada Mar Besses, pel Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya.

Mar Besses Casanovas

Bé, gràcies, president. Agrair també la compareixença per part de la Xarxa Vives i l'elaboració d'aquest informe, perquè, veritablement, és un instrument que ens permet tenir una radiografia molt acurada, amb una bona mostra de quina és la realitat dels estudiants d'arreu dels Països Catalans i, per tant, també tenir indicadors sòlids en relació als reptes del nostre sistema universitari. Per tant, crec que és un instrument que ens ha de servir molt per planificar i per avaluar cap on ha d'anar l'estratègia universitària de cara als propers anys.

Crec que hi ha una conclusió que és innegable, que, malgrat que la universitat és un generador d'oportunitats, no tothom hi pot accedir amb les mateixes oportunitats i que, per tant, estem perpetuant, malauradament encara, aquestes desigualtats vinculades a l'origen o a la classe social d'aquests estudiants, d'aquestes famílies, a l'hora d'accedir a uns estudis universitaris i que això condiciona l'etapa universitària i la pròpia experiència dintre de la universitat i, per tant, el que passa és que aquestes desigualtats s'accentuen o són més notables, malgrat la satisfacció dels estudiants no empitjori, segons les dades que han mostrat. Però sí que creiem que és un element d'alerta que cada cop aquestes desigualtats, lluny de reduir-se, es van segurament pronunciant. I un dels indicadors també que ho acompanya és aquesta xifra que cada cop són més els estudiants que han de compaginar la feina i l'estudi, pràcticament un cinquanta per cent dels estudiants ha de treballar i estudiar alhora i, per tant, això genera un problema, perquè el temps que un estudiant el dedica a treballar en comparació amb algú que no el destina a treballar genera, per si, doncs, una desigualtat a l'hora de poder aprofitar o a l'hora de poder aprofundir en aquests coneixements acadèmics.

Per tant, una mica amb aquesta premissa, que crec que queda prou palès en tot l'informe, els hi voldria preguntar fins a quin punt creuen que el nostre sistema universitari és capaç de corregir aquestes desigualtats o si bé, tal com tenim a dia d'avui conformat el sistema universitari les perpetua, les reproduïx. És a dir, si mesures com la rebaixa de les taxes universitàries ens ajuden a pal·liar aquestes

universitats o si, per contra, anem reproduint un sistema que és desigual i que, per tant, condiciona l'accés a la universitat per part dels estudiants.

I aquí hi ha una segona derivada, més enllà de l'origen i la classe social, que són els condicionants d'accés a la universitat, no només pel topall per assumir el cost de la taxa, en aquest cas, de la matrícula, sinó condicionants com, per exemple, les dificultats d'accés a l'habitatge o d'accés a la mobilitat, entenent que no tots els estudiants viuen a prop del centre d'estudi, en aquest cas.

I, per tant, també a l'informe s'assenyala, de fet, una dada que també crec que és molt exemplificadora, que és que la majoria d'estudiants que s'han de desplaçar respecte al seu lloc de residència per poder anar a la universitat ho fan preferiblement a través d'un pis de lloguer compartit, que no pas amb una residència universitària que a priori hauria de tenir aquesta finalitat, però, diguéssim, que el cost de residències universitàries fa que això sigui impossible per a molts estudiants i, per tant, generem una càrrega afegida en aquest sentit i, per tant, els estudiants que no ho poden fer opten per desplaçar, per fer aquest desplaçament diari amb el que això suposa, de moltes més hores perdudes, sense poder assistir a classes, sense poder estudiar, sense poder-ho dedicar a altres qüestions i, per tant, això el que acaba fent és un cúmul de coses que s'afegeix a aquesta pressió acadèmica i que, per tant, l'estat de salut mental dels estudiants sigui pitjor amb aquestes condicions.

Per tant, també, si tenen alguna proposta per com creuen que s'hauria d'abordar l'àmbit de la salut mental a les universitats, entenent que no tot passa per l'àmbit estrictament universitari, sinó que hi ha una càrrega social i econòmica molt determinant a l'hora de fer aquesta etapa universitària.

I aquí també hi ha una xifra que ho exemplifica i que ens preocupa, també en relació amb la primera compareixença que hem fet i que vostès apunten a l'estudi, és que tan sols un 6,8 per cent dels estudiants participa de forma activa, de forma habitual, en la vida universitària, perquè un estudiant, diguéssim, ha de prioritzar què fa en el seu temps. Segurament aquesta és la darrera de les seves prioritats, perquè abans s'ha de poder encarregar de pagar el lloguer, de poder estudiar i d'assumir les càrregues de casa seva, familiars o el que sigui.

Per tant, aquí també com això suposa un descens en la participació universitària.

Molt breument, però algunes qüestions que sí que m'agradaria preguntar-los és si creuen que les beques salari serien una bona opció per pal·liar algunes d'aquestes desigualtats.

I en relació a aquesta modalitat cada cop més per la no presencialitat a les universitats, però en universitats que no estan pensades per ser de forma virtual, preguntar a què creuen que es deu aquest descens de la participació de l'assistència de forma presencial a les universitats. Si les universitats s'estan adaptant a aquesta nova realitat i si creuen que això perjudica a l'aprenentatge dels estudiants.

Ho deixo aquí, que m'he passat de temps.

Gràcies, president, i agrair-los de nou la compareixença i l'estudi.

Gràcies.

El president

Moltes gràcies. Pel Grup Parlamentari de Junts, té la paraula la diputada Sònia Martínez.

Sònia Martínez i Juli

Gràcies, president. Bé, en primer lloc, voldria agrair la seva compareixença avui a la Comissió d'Universitats i Recerca i també per compartir la vostra expertesa i tots els coneixements que porteu sobre l'equitat, i també l'accés i la inserció laboral com els altres també ponents i tots els projectes aquests perquè creiem que són molt importants, per no dir fonamentals, per al treball que se fa des d'aquesta comissió.

Des del Grup Parlamentari de Junts valorem especialment iniciatives com aquesta que ens generen tota aquesta informació rigorosa i objectiva sobre les condicions de vida de tots els nostres estudiants universitaris i és necessari disposar de totes aquestes dades sòlides per poder dissenyar després polítiques públiques que siguin efectives i que garanteixin la igualtat d'oportunitats en aquesta etapa educativa.

En aquest estudi ens posaven de manifest una realitat que també des de Junts ja hem denunciat reiteradament, i em refereixo sobretot a aquestes barreres estructurals que impedeixen a molts joves catalans que puguin accedir als estudis universitaris amb totes aquestes condicions d'equitat i que podríem dir que aquesta

desigualtat en l'accés a la universitat no és només un problema individual, sinó que es tracta d'un repte col·lectiu que limita el desenvolupament del nostre país i també del potencial humà.

I per això, doncs, deia que aquesta informació que ens dona, que és indispensable per poder continuar amb propostes concretes que ens permetin eliminar aquestes barreres i que cap jove pugui quedar enrere o que deixi de cursar els estudis que desitja, ja sigui per motius socials o per motius econòmics.

I per no repetir tampoc les qüestions que ha manifesta la companya del grup d'Esquerra, doncs, li manifestaré o li faré algunes altres preguntes.

Deia que una de les coses que no canviava era que les famílies són la font de finançament bàsica dels estudiants i les dades, doncs, ja mostren diferències significatives en la distribució dels alumnes segons la classe social.

Però referent al finançament dels estudis segons la classe social, ens sabria dir quin percentatge d'estudiants de classe baixa abandonen per motius econòmics? I després, quin és l'impacte que té treballar durant els estudis en el rendiment econòmic, especialment entre els estudiants d'origen social més desfavorits?

Després, també ens explicava que la dedicació mitjana setmanal als estudis baixa i la dedicació laboral puja. Això és un aclariment, eh? O sigui, baixa aquesta dedicació d'estudis perquè la majoria d'estudiants estan treballant? És que això no ho he acabat d'entendre.

I també que el trenta per cent dels enquestats ha patit una interrupció en els estudis. En això hi ha diferència per raó de gènere?

I finalment, també pel que he entès, les dades mostren diferències de gènere en el finançament dels estudis, també en aquesta necessitat de treballar mentre s'estudia.

I demano excuses perquè haig de marxar, però recuperaré aquesta comissió per escoltar les seves respostes.

Gràcies.

El president

Moltíssimes gràcies, diputada. I té la paraula ara, pel Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya, la diputada Míriam Casanova.

Míriam Casanova Domènech

Molt bé, president. També, moltes gràcies, doctor Pons, per explicar-nos els principals trets de l'informe Via Universitària que, sobretot, posa molt el focus en els estudiants i tracta d'analitzar tots aquells problemes que poden acabar afectant a l'èxit, després a la inserció laboral i a la carrera professional dels estudiants.

A veure, només dos comentaris li voldria fer. Un quant a la qüestió de l'equitat, que era un dels símptomes que no canviava, l'equitat no millora. Bé, la pregunta que els hi voldria fer és si la universitat catalana actua realment com a garantia d'inserció laboral equitatiu dels estudiants que es graduen o més bé consideren que no és equitatiu per les diferències salarials que hi ha entre les persones graduades segons la classe social a la qual pertanyen. Abans m'ha semblat entendre en l'exposició del president de l'AQU que realment considerava l'agència que és equitatiu perquè no detecten grans diferències salarials. Però voldria saber si comparteixen realment el mateix posicionament en aquest sentit.

I creiem que potser de cara als propers informes, si és possible incorporar noves dades estadístiques, estaria bé també estudiar les diferències que hi puguin haver tant en inserció com en salari segons la universitat que sigui. I, per tant, també en funció d'on l'alumnat s'ha titulat.

Per una altra banda, quant al que es coneix com l'estratificació social i, per tant, aquestes diferències a l'hora d'escollir les titulacions en funció de la classe social. No sé si també l'estudi de Via Universitària conclou que hi ha determinades titulacions que les acaben optant estudiants que provenen més de llars de classe alta. En l'anterior informe, en el de l'AQU sortien les titulacions de medicina o enginyeries. I no sé si també des de l'informe de Via Universitària s'arriba a la mateixa conclusió.

Ho dic també perquè des del nostre punt de vista, humil punt de vista, nosaltres pensàvem que potser els estudiants que provenen més de llars amb recursos alts triarien més carreres, per exemple, com dret o administració i direcció d'empreses, que sembla que és més coherent, perquè són famílies que al final tenen un

patrimoni, una riquesa elevada i sembla que els pugui preocupar més en un futur simplement cuidar aquest patrimoni en el futur. I en canvi sembla més que aquestes titulacions de medicina o enginyeria seria més propi de famílies de classes mitjanes que, per tant, tenen una motivació de guanyar-se bé la vida i si pot ser millor que la dels seus progenitors.

En qualsevol cas, sens dubte, entenem que els factors explicatius realment per triar aquestes carreres són clarament la vocació i després unes excel·lents qualificacions acadèmiques.

També pensem que hagués estat bé que l'informe continguéssim també com han anat evolucionant aquestes notes de tall i sobretot en aquestes titulacions que són realment tan altes.

Quant al tema de la mobilitat social i que la universitat catalana actuï com a ascensor social, també ens hauria agradat que l'informe –no sé si és possible, eh?– tingués dades també de les beques que es concedeixen als estudiants, ja que realment posa el focus en l'estudiantat, doncs, quins estudiants són els que realment reben la beca general del ministeri o la beca equitat de la Generalitat, o les beques específiques que crea cada universitat.

Per últim, també m'agradaria veure si pot explicar amb una miqueta més de detall els compromisos que han adoptat les diferents universitats a la xarxa per donar resposta a tots aquests símptomes que cal millorar i que ens ho concretés una miqueta més amb accions i calendaris d'actuació.

Moltes gràcies.

El president

Moltíssimes gràcies, diputada. I té la paraula ara, pel Grup Parlamentari de VOX en Catalunya, la diputada Júlia Calvet.

Júlia Calvet Puig

Gràcies, president. Bueno, en primer lugar, como no puede ser de otra manera, agradecer su comparecencia, señor Pons. Y, bueno, el primer tema que le voy a mencionar y preguntar sobre todo es sobre el tema del precio del crédito universitario aquí, sobre todo aquí en Cataluña.

A pesar de que haya habido una reducción, como ya lo hemos comentado en la primera comparecencia del día de hoy, sobre el precio del crédito, gracias a la ILP Universitats, el precio que se gasta un universitario catalán es mucho más elevado que en otras partes de España, lo que contribuye a un agravio comparativo de manual entre estudiantes universitarios catalanes y del resto de España.

Entonces, como estamos ante una desigualdad de condiciones a la hora de acceder a los estudios universitarios, pues por eso le pregunto ¿Cuáles son las propuestas o las medidas concretas que han hecho o que van a realizar, que tienen pensado realizar para denunciar o para intentar poner solución o erradicar ese problema que llevamos arrastrando desde hace mucho tiempo por la desigualdad entre estos estudiantes?

Más que nada, porque usted, le comento esto, porque usted ha comentado que uno de los compromisos que ha dicho era garantizar y favorecer el acceso, pues, como estamos hablando de desigualdad, por eso también le hago bastante hincapié.

Lo mismo le digo con el tema de los derechos lingüísticos, que también lo he comentado en otras intervenciones de esta comisión, de los catalanes castellanohablantes, que frente a esa inversión lingüística y a esa imposición genera también un gran agravio y produce que también muchos de esos estudiantes no puedan acceder en las mismas condiciones, que sí lo hacen otros.

El segundo tema que le quería preguntar, aprovechando que ustedes están aquí, es que ustedes que incluyen a varias universidades fuera del territorio catalán como tal, le quería preguntar si creen que hay alguna diferencia de libertad y neutralidad ideológica entre las universidades españolas, concretamente las catalanas, y el resto de europeas en las que ustedes también incluyen.

Y más que nada le digo eso porque acabo finalmente no con otra pregunta, sino con un *petitum*, y es que vimos el pasado mes de marzo como ustedes en los medios de comunicación reclamaron desde Montserrat la oficialidad del catalán en Europa y por eso yo las pediría que también dedicaran todos sus esfuerzos a reclamar esa libertad ideológica que a día de hoy consideramos que sí falta en las universidades catalanes y que se traducen en escenas totalmente terroríficas, tanto para estudiantes como para profesores universitarios y que contribuyen, al fin y al cabo,

a aumentar ese gran problema como es el caso de la salud mental o el hecho de acceder en las mismas condiciones a un grado o a un máster universitario.

Nada más por mi parte.

El president

Moltíssimes gràcies, diputada. Té la paraula ara, pel Grup Parlamentari dels Comuns, la diputada Núria Lozano.

Núria Lozano Montoya

Gràcies, president. Voldria agrair la compareixença de la Xarxa Vives i posar en valor la tasca que fan com a espai de cooperació entre universitats de parla i cultura catalana.

Des del nostre punt de vista hi ha alguns aspectes en els quals ens agradaria posar el focus, pivotant entorn a tres eixos, bàsicament. Un que té a veure amb llengua i cultura, després equitat social i també, de forma més incidental, cooperació universitària.

En matèria de llengua i cultura vostès juguen un paper clau en la promoció del català com a llengua acadèmica i són molt els reptes identificats per reforçar-ne l'ús a l'aula i en la recerca. Quins reptes detecten actualment el manteniment i l'impuls del català com a llengua acadèmica en relació amb una altra qüestió, i és quin paper consideren que podria jugar com a factor d'equitat i de cohesió al sistema universitari?

Un segon eix que seria el que té a veure amb equitat i cohesió social, que és el més relacionat amb les dades que avui compartien amb nosaltres. És cert que es constata l'existència de diferències entre territoris pel que fa a l'accés a la universitat i la permanència dels estudiants, però també des d'aquesta perspectiva de classe social.

Com consideren que pot la xarxa contribuir a la reducció d'aquestes desigualtats socials i territorials en l'accés als estudis superiors? Algunes de les qüestions que vostès assenyalaven són coincidents amb el que la representació del Consell d'Estudiants de les universitats catalanes, que també ha comparegut a la sessió

d'avui, ens plantejava. Naturalment, des del punt de vista dels estudiants, però no deixa de ser curiós que algunes de les problemàtiques són molt coincidents.

Una era la importància de garantir l'equitat d'accés a la universitat i, per tant, més enllà de la qüestió de la reducció de taxes, que coincidim tothom que és una eina important en aquest sentit. Des del nostre punt de vista pensem que pot jugar un paper important un programa de beca-salari a l'hora de garantir aquesta igualtat d'oportunitats i facilitar l'accés a la universitat a aquells que tenen menys mitjans, però també per garantir la diversitat cada cop major a la nostra societat que tingui aquesta traducció a la comunitat universitària també, i ens interessava conèixer quin és el seu punt de vista al respecte.

I una pregunta respecte si hi ha bones pràctiques compartides en matèria de beques i ajuts que puguin ser referents pel conjunt d'universitats de la Xarxa Vives.

Una qüestió recurrent, com és la de l'habitatge i la mobilitat, que és cert que no sempre es tenen prou presents a l'hora d'analitzar quin és el cost econòmic dels estudis, fonamentalment per a les famílies, com efectivament vostè situava, és aquesta la principal font de finançament, però també fins i tot els casos en què no hi ha finançament familiar i és via crèdit, com pot condicionar el volum de recursos econòmics disponibles, sobretot en determinades zones del territori, s'ha produït un desplaçament a certa distància amb aquest sistema no prou integrat i divisió en zones.

I si la falta d'habitatge específicament adreçat a estudiants, tenint en consideració el fet que les residències universitàries estan gestionades fonamentalment per empreses, moltes d'elles de caràcter immobiliari i bàsicament orientades a l'afany de lucre, sobretot a l'Àrea Metropolitana, doncs, té impacte tenint en compte que en cas de ser gestionades directament per les universitats aquest afany de lucre no tindria el rol que juga. I a més a més amb aquest impacte, i no m'hi detindré, perquè se n'ha fet referència per part d'alguna de les intervencions que m'han precedit, sobre la salut mental, però també el benestar emocional dels estudiants i les estudiants pel que suposa de pressió afegida per garantir aquesta continuïtat en els seus estudis.

I després per últim –i amb això acabaria–, sobre cooperació universitària, doncs, si consideren que l'existència de projectes conjunts de recerca i innovació podria tenir un impacte sobre la societat i el territori i ajudar a aquesta major implicació o major connexió amb els estudis, sobretot per part de determinats col·lectius d'estudiants, igual que pel que té a veure amb la transferència de coneixements, en el cas sobretot d'estudiants que venen d'una extracció social no tan afavorida, el fet de poder tenir una aplicació acadèmica a la transferència podria contribuir.

I, per últim –i amb això acabaria–, si consideren que aquesta cooperació universitària, fins i tot amb una certa col·laboració transfronterera, podria ser útil per tal de garantir, doncs, que aquesta transformació que les universitats poden ocasionar al nostre país i al territori poden ser motor també no només de transformació social, sinó també per aquesta mobilitat social que sembla que tot sovint l'ascensor està una mica espatllat, o, com deia un compareixent anterior, tothom agafa l'ascensor però tothom pot baixar les mateixes plantes.

Moltes gràcies.

El president

Moltes gràcies, diputada. I té la paraula ara, pel Grup Parlamentari dels Socialistes Units per Avançar, la diputada Núria Navarro.

Núria Navarro Hurtado

Molt bé, moltes gràcies, president. Em sumo a tots els agraïments que han fet els meus companys en relació a la seva compareixença aquí i avui a la nostra comissió.

Des del nostre grup celebrem que la Xarxa Vives hagi impulsat una nova edició de l'informe via universitària, concretament la quarta, una eina que considerem que és imprescindible per entendre la realitat dels col·lectius dels estudiants als nostres territoris, però les dades que s'hi recullen no poden deixar-nos indiferents, precisament perquè, evidentment, en tots els informes, en tots els estudis sempre es detecten una sèrie de mancances.

Una cosa que es reitera en els diferents informes o estudis és que l'accés als estudis universitaris continua sent desigual. Ho hem vist també en l'informe que ha presentat avui el doctor Grau, en qualitat de president de l'AQU. L'origen social, el territori i les

condicions econòmiques marquen diferències que avui en dia no haurien d'existir en un sistema que aspira a ser equitatiu. Si la universitat ha de ser una ascensió social, se n'ha parlat avui per altres companys, cal que les portes estiguin obertes per a tothom, no només per a qui té aquells avantatges d'origen, i per això ja s'estaven engegant mecanismes i mesures que dotin de finançament i una qüestió també molt important, d'allotjament, a tots aquells estudiants per als quals la situació econòmica o la modalitat d'estudi sigui una excusa o un fre per tal d'accedir a les universitats.

Ha esmentat que el finançament principal dels estudiants són les famílies i en moltes ocasions això a molts estudiants els pot generar una certa frustració i també se'ls pot qüestionar inclús el seu esforç acadèmic. Ara ja s'estan projectant altres formes de finançament, és un estudi i és una necessitat que nosaltres, des del nostre grup tenim claríssim i des del departament ja s'hi està treballant. Aquest gran pas ha de ser clau per tal de garantir la igualtat d'oportunitats per a tot l'alumnat.

Pel que fa a les condicions d'aprenentatge, veiem una gran diversitat de metodologia. La presencial, com bé ha dit, la virtual i, a més a més, que tot això s'ha de fer amb una conciliació moltes vegades amb treballs o amb la família. Això configura un mapa totalment molt complex que exigeix flexibilitat, però que també amb unes certes garanties de qualitat.

El col·lectiu dels estudiants vol projectar-se en el futur i creiem que els retorns dels estudis universitaris han de ser clars. S'ha de construir i transformar el model universitari per aconseguir l'excel·lència dels resultats i que això, evidentment, reverteixi en el futur del model laboral.

En aquest sentit ens interessarà conèixer aquests retorns dels estudis universitaris, com si disposen de dades sobre la inserció laboral, la mobilitat social o la satisfacció vital dels graduats.

I, finalment, i respecte a les condicions d'aprenentatge, com s'estan adaptant la docència a les noves realitats socials, laborals i emocionals dels estudiants.

I, en darrer lloc, perquè és una qüestió que també vostè ha esmentat en la seva intervenció, com es garanteix la qualitat formativa en entorns presencials, híbrids o virtuals?

Moltes gràcies.

El president

Moltes gràcies, diputada. Té la paraula ara el compareixent. Pregaria a tots si podem ser curosos amb el temps, perquè portem molt de retard i ens queden dues PRs.

Té la paraula el compareixent, per respondre a les qüestions plantejades pels grups parlamentaris, pel temps de deu minuts.

Ernest Pons Fanals (director científic del projecte Via Universitària de la Xarxa Vives d'Universitats)

Moltes gràcies a tots els comentaris. Faré una resposta de manera agregada. Moltes de les preguntes es poden connectar i contestaré només allò que tinc dades per contestar.

Per tant, la prèvia és que de tot el que m'han dit vostès surt una llista de tasques importants de cara a futur que en prenem nota. Hi ha preguntes molt, molt interessants, però algunes no les podem contestar perquè justament la informació que presentem es basa en una enquesta. Per tant, aquesta enquesta es basa només en les dades, en les respostes dels estudiants i, per tant, qüestions sobre com es connecten aquestes activitats dels estudiants després amb la inserció laboral o la seva valoració en la inserció, aquestes coses no les podem analitzar. Per tant, no és que no vulguem contestar, sinó que contestaria aquella part que sí que...

En qualsevol cas, sí que han esmentat vostès tot un seguit de possibilitats que tenen a veure amb la cooperació de les universitats a través de la Xarxa Vives, que a mi em consta que la Xarxa Vives té diferents projectes i programes. Aquest d'universitària és només un d'ells que està enfocat a conèixer aquesta percepció dels estudiants.

Per exemple, sé que en temes lingüístics la Xarxa Vives està treballant amb un sistema d'indicadors que en breu, diguem-ne, està disponible, però aquest no és via enquesta, sinó que és via informació directa de les universitats i que tots..., aviat estarà disponible, no?

Una de les preguntes que ha sorgit, comentaris diverses vegades, té a veure amb el tema de la desigualtat en l'accés o l'equitat o no equitat en l'accés. Les nostres dades

el que diuen és que el cinquanta per cent del finançament que els estudiants utilitzen per costejar la seva estada a la universitat prové de les famílies. El que ens diuen les dades és que el cinquanta per cent dels estudiants estudien a temps complert; el quaranta per cent dedica un temps de treballar, però no treballa a temps complert, i un deu per cent d'estudiants compaginen temps estudis universitaris i dedicació laboral a temps complert.

Quin és l'impacte d'aquesta dedicació laboral després a l'hora de la veritat en l'assistència a classe, les hores que pot... No ho podem saber, diguem-ne. Li hauríem de preguntar directament, no? El que sí que podem saber i algú ho ha preguntat directament és que l'increment d'hores de dedicació laboral és inferior al decrement d'hores de dedicació als estudis.

Per tant, aquells estudiants que treballen quan els analitzem sí que veiem que van en paral·lel: un increment d'hores de dedicació laboral i un decrement de..., però també aquells que no treballen disminueixen les hores de dedicació als estudis. Per tant, són dos aspectes que van simultàniament, són compatibles i no sóc capaç de dir quin pes té cadascun, però és una de les preguntes que tenim sobre la taula.

Permeti'm que llegeixi, intenti llegir de manera conjunta els resultats que ha presentat el doctor Grau sobre la inserció laboral amb els resultats que hem presentat nosaltres. Per això, abans deia, l'estudi d'AQU es centra en aspectes d'inserció laboral.

I llegint d'una manera molt en diagonal –i espero que el doctor Grau no es molesti–, el que diu l'informe d'AQU és que aquells estudiants que estan a la universitat i que es graduen en graduar-se no hi ha un important efecte del seu origen social. Per tant, la universitat, per a aquells que estan a la universitat, funciona com a ascensor social. Valgui a dir que aquesta paraula no em convenç, però ja ens entenem.

El que el nostre estudi posa de manifest és que hi ha una desigualtat en l'accés. Per tant, els dos aspectes entenc que són compatibles.

I ho lligo amb una pregunta directa que ha fet algú de dir: «I les beques salari ajudarien...?» Clar. I algú ha preguntat: «I el preu de les matrícules?»

En aquest estudi una de les preguntes que no fem –i que ens agradaria fer, però no podem preguntar de tot, per no esgotar la paciència dels estudiants–, el que no preguntem és quants diners disposen de cada una de les fonts i quant gasten en cadascuna de les despeses. Per tant, no podem entrar en els detalls que alguns m'han preguntat sobre l'efecte de l'habitatge, l'efecte del preu de crèdit. Per tant, aquí no tenim dades. Ara bé, prenem nota. És possible que en alguna..., ja ho valorarem.

Ara bé, aquí sí que em sortirà del guió i permetré dir que com que he col·laborat amb altres estudis més enllà d'aquest, concretament amb un estudi que es diu Eurostudent a tot Europa, i sí que en aquelles dades, els hi puc dir que allí sí que es pregunta els estudiants sobre imports d'ingrés i de despesa i queda clar que l'import de la matrícula no és, ni molt menys, el més important. El més important en les finances dels estudiants universitaris són altres aspectes: habitatge, transport i el cost d'oportunitat, que té a veure amb el tema de treballar o no treballar.

Per tant, estic contestant i no contestant, contesto fins on puc. Però, serviria en les beques salari? No sabem si és millor una beca salari, una beca condicionada. El que està clar és que qualsevol finançament que permeti que aquesta proporció de finançament que ve de les famílies sigui menor facilitarà l'accés a la universitat. En quina proporció? Això, diguem-ne, ho deixo, ho poso pendent de futurs desenvolupaments. Però la resposta és que qualsevol cosa que permeti un finançament addicional ajudaria.

Quin efecte té aquest tema del finançament sobre la presencialitat? Per què hi ha menys assistència a les aules? És això degut a problemes de finançament? És a problemes d'habitatge? No ho podem esbrinar. Ara bé, sí que per altres estudis, en els que també he participat des de la meva universitat, sí que es detecta que la disminució de la presencialitat és multifactorial. Sí que hi ha estudiants que no van a classe o van menys a classe perquè estan treballant, però altres deixen d'anar a classe per altres raons, i aquí hi ha tot un grup d'aspectes que les universitats estan treballant.

Es preguntava abans, algú preguntava: «I les universitats estan abordant el tema aquest de la presencialitat, i estan abordant el tema dels ensenyaments

semipresencials, estan abordant la renovació metodològica?» Sí, s'està abordant. Hi ha molts entorns en què s'està treballant. Ara bé, és veritat que això és un procés, diguem-ne, lent. Està més accelerat el canvi de perfil dels estudiants del que les universitats són capaces de fer.

Algunes preguntes concretes més, aprofitant els minuts que em queden. S'ha preguntat quina part de l'abandonament. Quina part, podria afegir, no només l'abandonament, sinó de les interrupcions són per raons econòmiques? No ho podem quantificar. Segur que una part té a veure amb raons econòmiques, però no es pot quantificar.

Hi ha diferències segons gènere pel que fa a la probabilitat d'interrupció? No. La xifra no és exacta, és un 32,8 amb un 32,4, si no m'equivoco, però estadísticament la diferència no és significativa. Per tant, aquí queda clar que el gènere no afecta a la probabilitat d'interrupció.

Hi ha diferències segons el tipus de titulació? Sí. Clarament. Els estudiants, en funció de la seva classe social, van a unes titulacions o a unes altres? Sí, clarament. Per què no ho hem esmentat? Perquè quan ho vols mostrar, ho vols comparar, no pots atribuir exclusivament la causa a l'origen social. Per què? Perquè aquí hi ha un altre aspecte que creua, que és la nota que tenen a les PAU. Per tant, al final, el condicionant principal en l'accés d'una titulació o una altra, a part de la motivació, és la nota. Per tant, sí que tenim algun estudi, però aquí no podem assignar, diguem-ne, és més important el pes de la... Això té a veure amb el tema de l'oferta i la demanda de places.

Aprofito per fer un parèntesi. Si aconseguíssim entre tots una oferta que sigui més semblant a la demanda, llavors ens podríem permetre el luxe d'assignar aquestes responsabilitats, però això és un altre dels temes que queden pendents.

Bé, i crec que he contestat a tot allò que podia contestar, però sí que hi ha una pregunta que ha quedat pendent, que també vull aprofitar per esmentar-la, i és quins són aquests compromisos de les universitats fruit d'aquests símptomes, diguem-ne, els rectors que formen part de la Xarxa Vives ho han debatut i s'han compromès en una sèrie d'aspectes.

Aquí, diguem-ne, no hi ha ni calendari d'accions, perquè això és una competència exclusiva de les universitats. Però, permeti'm donar la meua opinió personal, em sembla un gran què que les universitats, això que tots es comprometin en què? Primera, a assegurar que els estudiants puguin accedir independentment de les condicions socioeconòmiques. Això què vol dir? Que poden donar beques als estudiants? No, no; però sí que, probablement, poden crear itineraris curriculars, vol dir grups segregats, vol dir horaris flexibles, vol dir possibilitats d'assistència a les classes semipresencials, vol dir metodologies, diguem-ne, renovades, vol dir materials, vol dir... Hi ha moltes coses que les universitats poden fer. Estic donant idees, això no està compromès.

S'han compromès, també, diguem-ne, a identificar quins són els formats de les activitats formatives que necessiten presencialitat i quins es poden fer de manera no presencial, i això ho lligo amb una pregunta, també, diferent que ha sortit.

S'han compromès a fomentar la participació activa dels estudiants –ja acabo de seguida. S'han compromès a atendre el benestar emocional. Què vol dir atendre el benestar emocional? Entenc que vol dir parlar cura d'identificar aquells estudiants que tenen dificultats per poder, diguem-ne, adreçar-los als serveis públics. Evidentment, les universitats no tenen ni les condicions ni els mecanismes per resoldre aquests problemes, però sí, com a mínim, a identificar-los.

I moltes gràcies. He pres moltes notes i insisteixo en el meu agraïment.

El president

Moltíssimes gràcies, doctor Pons, per la seva compareixença. I en nom dels grups parlamentaris, donar-li les gràcies pel seu informe.

Moltíssimes gràcies.

Suspenem un segon per acomiadar el compareixent i continuem.

La sessió se suspèn a les... i es reprèn a les...

El president

Continuem amb la comissió...

Proposta de resolució sobre l'aplicació d'eines d'intel·ligència artificial en el Servei Públic d'Ocupació de Catalunya

250-00390/15

...i passem al cinquè punt de l'ordre del dia, que és la Proposta de resolució sobre l'aplicació d'eines d'intel·ligència artificial en el Servei Públic d'Ocupació de Catalunya, a proposta del Grup Parlamentari del Partit Popular. I té la paraula per la defensa de la proposta de resolució la diputada Míriam Casanova.

Míriam Casanova Domènech

Molt bé, gràcies, president. Doncs bé, proposem que el Govern de la Generalitat aposti per l'ús de la intel·ligència artificial per millorar l'efectivitat de les polítiques d'ocupació a Catalunya i volem posar l'èmfasi en la col·laboració amb els centres de recerca, especialment estem parlant del Barcelona Supercomputing Center, una de les principals fàbriques europees en innovació i intel·ligència artificial i, a més a més, cal cooperar amb les universitats i el sector tecnològic per facilitar la implementació de la intel·ligència artificial al SOC.

Abans de l'estiu vam proposar també a la Comissió d'Empresa i Treball que tot aquest procés d'actualització, de renovació del SOC s'havia de fer incorporant mecanismes de control i supervisió necessaris per garantir la transparència, l'equitat i també la protecció de dades dels usuaris i que, a més a més, s'acompanyés de la formació i capacitat del personal del SOC en l'ús d'aquestes noves tecnologies.

Per tant, avui el que volem és posar l'èmfasi en la necessitat de col·laborar amb els centres de recerca, especialment el Barcelona Supercomputing Center, per fer realitat la implementació de la intel·ligència artificial realment.

Considerem que, per ser breu, és molt necessari com a instrument de suport en els tècnics ocupacionals i que, a més a més, tots coneixem pels diferents informes que hem tingut, especialment de la Sindicatura de Comptes, que cal millorar l'efectivitat, tant en l'atenció, l'orientació, el seguiment com en la inserció laboral, mitjançant la creació d'itineraris personalitzats de formació i ocupació.

Esperem que aquesta proposta la vegin amb bons ulls els diferents representants dels grups parlamentaris i que pugui fer-se realitat pel Govern el més aviat possible.

Gràcies.

El president

Moltíssimes gràcies, diputada. I té la paraula, pel Grup Parlamentari de Junts, la diputada Ana Erra.

Anna Erra i Solà

Moltes gràcies, president. Trobem que aquesta proposta de resolució que presenta el Grup Parlamentari del PP la trobem molt encertada. Creiem que ens hem de preparar per aquesta nova revolució i aprofitar els mitjans que tenim i perquè aquestes eines ajudin a la formació de la gent en el seu itinerari formatiu, laboral i ocupacional.

Per tot això, votarem a favor d'aquesta proposta.

El president

Moltíssimes gràcies, diputada. Té la paraula pel Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya, la diputada Mar Besses.

Mar Besses Casanovas

Gràcies, president. Bé, nosaltres creiem que la intel·ligència artificial és una eina útil, ha de poder ser útil, però també hi ha alguns signes negatius, com podria ser la possible substitució d'algunes places, d'alguns treballadors i treballadores per substituir-los per aquesta eina. I creiem que precisament l'àmbit de l'assessorament i de l'acompanyament en una qüestió tan important i tan determinant com és acompanyar, orientar les persones que puguin trobar feina, ara mateix no vindria a ser l'eina més encertada, tenint en compte que actualment el dèficit de control, de fiabilitat que té aquesta eina, però també el dèficit d'ètica que genera ara mateix aquesta eina, i per tant creiem que ara mateix no es donen les condicions per aplicar la intel·ligència artificial en aquest àmbit, i més tenint en compte com treballa el Servei d'Ocupació de Catalunya, amb professionals que no només fan una tasca administrativa, sinó que hi ha una implicació en l'acompanyament, en la proximitat d'aquestes persones usuàries que aborden un moment complicat com és la recerca de feina.

Per tant, creiem que ara mateix no estem en aquest punt, que pot ser una eina útil, pot ser una eina complementària, però no ha de ser una eina que substitueixi ara mateix els treballadors i les treballadores.

Però de totes maneres creiem que és un debat que hem d'abordar, que és un tema que ens ocupa i ens preocupa, i per tant per això des d'Esquerra Republicana ja vam registrar aquesta petició per fer una comissió d'estudi que treballi sobre l'impacte de la intel·ligència artificial en el mercat de treball i que, per tant, ens emplacem en aquest espai a poder fer un debat més en profunditat sobre aquesta eina i sobre aquesta qüestió.

Gràcies.

El president

Moltíssimes gràcies, diputada. I té la paraula ara, pel Grup Parlamentari de VOX en Catalunya, la diputada Júlia Calvet.

Júlia Calvet Puig

Gràcies, president. Bueno, desde VOX vamos a votar a favor de esta propuesta porque compartimos la necesidad de que la administración pública aproveche las oportunidades que ofrece la inteligencia artificial para ponerlas al servicio de todos los ciudadanos. Y votaremos a favor porque hay un aspecto que nos parece fundamental, y es que cada vez que se produce un avance tecnológico existe también el riesgo de que quienes menos tienen, pues, se queden atrás. La brecha entre los que saben y pueden utilizar dichas herramientas y aquellos que no las tienen y que no tienen los mismos recursos o formación. Esto puede agrandar, como no puede ser de otra manera, desigualdades sociales y laborales.

Es por todo esto que nuestra obligación como representantes públicos es garantizar que estas tecnologías estén al servicio de todos, especialmente de los más humildes y que no se conviertan en una barrera más. El progreso solo merece ese nombre cuando no deja a nadie atrás y cuando se pone al servicio del bien común no de unos pocos.

Por eso apoyamos la propuesta, pero con la convicción de que la Generalitat deba asumir con firmeza su responsabilidad, y es que hay que desplegar estas

herramientas de manera justa, accesible y segura, asegurando, como ya he dicho, que quienes más lo necesitan sean precisamente quienes más se beneficien de ello.

El presidenta

Moltíssimes gràcies, diputada. I té la paraula, pel Grup Parlamentari dels Comuns, la diputada Nuria Lozano.

Núria Lozano Montoya

Sí, gràcies, president. La intel·ligència artificial pot ser una eina molt útil posada al servei de les necessitats de les persones, però aquesta eina també genera riscos, sobretot en relació amb els serveis públics i la vulnerabilitat de les persones, com és el cas de les persones en situació legal de desocupació, que sí que necessita un professional de referència amb qui crear un vincle de confiança per poder fer, precisament, itineraris personalitzats, mixtes, transversals, i tot sovint resultat de coordinació entre diversos departaments i serveis, un perfil que no encaixa amb motors de serveis automatitzats.

Un altre risc té a veure amb el dret a la informació i les decisions basades en intel·ligència artificial no tenen traçabilitat i estan supeditades a les dades que proporciona la persona, i al respecte existeixen diverses qüestions. En primer lloc, és necessari proporcionar una garantia de la protecció de les dades facilitades per les persones, la seva custòdia, però també el processament, drets de cancel·lació, etcètera, però també cal tenir capacitat per explicar els motius de les recomanacions, pel seu impacte sobre la vida de la gent.

Quan es pren una decisió en la definició d'un itinerari basada en dades i en elements d'intel·ligència artificial, no es té elements per justificar-la. I això ho vinculo amb el que plantejava anteriorment respecte a la creació d'una relació de confiança, que, a més a més, ha de quedar molt clar que no té a veure amb la possibilitat que la persona vegi suprimida la seva prestació.

Sí que ens sembla interessant pel que fa a l'exploració dels mercats de treball per la detecció precoç de sectors emergents, perquè requereix el processament de grans volums d'informació, i en aquest sentit pot resultar útil. Però, novament, ens trobem amb l'existència de riscos.

En matèria de recursos humans és prou conegut el cas d'Amazon, que va posar en marxa un motor de selecció de personal que quan va analitzar que la fidelitat dels empleats a l'empresa era major entre els homes, doncs, aplicava sistemàticament un biaix de gènere tan accentuat que ha portat a la companyia a abandonar l'eina desenvolupada. I, per tant, la possibilitat d'existència de biaixos als motors de gestió de recursos humans és una possibilitat real.

També s'ha donat a alguna empresa un biaix de nepotisme, perquè han valorat que, com que els que més temps portaven a l'empresa eren els familiars dels propietaris, doncs, aplicaven aquest viatge sistemàticament.

Per tant, cal ser molt curós i cal tenir en compte aquests biaixos i d'altres elements que es puguin produir.

Per tant, ús d'intel·ligència artificial, sí, naturalment; de manera indiscriminada no; supeditat al dret a la informació de la persona destinatària per aquesta traçabilitat de les decisions.

Per tant, nosaltres no estaríem d'acord que la recomanació dels itineraris d'inserció a seguir tingui el seu origen a la intel·ligència artificial i, en canvi, sí el que té a veure amb aquesta prospecció relacionada amb els sectors emergents.

Ara bé, què passa? Que a la part propositiva els dos elements van de forma integrada i això no ens permet votar-lo favorablement.

Nosaltres veiem aquesta separació entre els dos elements. Pensem que definir la recomanació com a personalitzada, precisament, no acaba d'encaixar amb les eines d'aquestes característiques.

Gràcies.

El president

Moltíssimes gràcies, diputada. I ara, pel Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar, té la paraula la diputada Sabrin Araibi.

Sabrin Araibi Marachi

Gràcies, president. Des del nostre grup parlamentari, considerem que la innovació i la transferència de coneixement són eines clau per augmentar la compatibilitat de la

nostra economia i per millorar les polítiques públiques. La proposta que avui debatem apunta en aquesta direcció.

Considerem, també, que aquesta és una bona oportunitat per avançar cap a un SOC més eficient, més capaç de detectar les necessitats del mercat de treball i de connectar el talent amb les empreses, sempre amb les màximes garanties de transparència, seguretat i respecte a la privacitat de les persones.

I, en aquest sentit, agraïm la presentació d'aquesta proposta per part del Grup Parlamentari Partit Popular. Compartim l'esperit i els objectius i, per aquest motiu, el nostre vot serà favorable.

Moltes gràcies.

El president

Moltíssimes gràcies, diputada. I passem a la votació de la proposta de resolució.

En primer lloc, vots a favor?

10.

Vots en contra?

3.

I abstencions?

No n'hi ha cap.

Queda aprovada la proposta de resolució presentada pel Partit Popular.

Proposta de resolució sobre la reversió de la fusió d'assignatures al batxillerat

250-00572/15

Passaríem al segon..., perdó, al sisè punt de l'ordre del dia, que és Proposta de resolució sobre la reversió de la fusió d'assignatures al batxillerat, proposada pel Grup Parlamentari de VOX en Catalunya.

Per tant, per a la seva defensa, té la paraula la diputada Júlia Calvet.

Júlia Calvet Puig

Gràcies, president. Bueno, en los últimos años, y con el sistema competencial, estos son los titulares en materia educativa que el separatismo y el socialismo y su proyecto nos han brindado.

Cataluña ha retrocedido casi un curso académico en catalán y matemáticas, en una década teniendo en cuenta el histórico de los resultados de las pruebas de competencias básicas; la comprensión lectora de los estudiantes catalanes que cursaban cuarto de primaria en 2021 bajó quince puntos respecto a los resultados de 2016, y Cataluña dedica cerca de un tres por ciento del PIB a la educación no universitaria, por debajo del 3,6 por ciento de la media española y del 3,8 por ciento de la europea.

Y no, no es que en Cataluña no haya dinero, es que en Cataluña el dinero se gasta en otras cosas que nada aportan al bien común de los catalanes. Mientras dedicamos más de cinco mil euros por estudiante no universitario por curso, es decir, por año, un MENA nos cuesta cuatro mil euros al mes, es decir casi 50.000 euros por curso, lo que quiere decir que acabamos casi gastando diez veces más en un MENA que en un joven estudiante catalán.

Pero vayamos al quid de la cuestión. La ciencia no se puede aprender a medias, ni con parches, sino que la física, la química, la biología o la geología no son asignaturas que se puedan reducir a un par de pinceladas generales, sino que son disciplinas que requieren tiempo, esfuerzo y profundidad.

El aprendizaje por competencias se ha convertido en un sinónimo de superficialidad, competencias sin conocimientos sólidos, pues son prácticamente humo. Lo que nuestros estudiantes necesitan no son talleres competenciales, que al fin y al cabo rebajan el nivel, sino que necesitan un conocimiento estructurado y exigente que las prepare para la verdadera vida laboral.

Miren, todo lo que toca la izquierda es para empeorarlo. Yo de verdad que no sé cómo se lo hacen, pero ustedes, cada vez que hablan de progreso y cada vez que sacan a pasear este sustantivo, pues, a todos nos tiemblan las piernas, ya que esto significa otro cambio que empeorará la situación. Por lo que miren, señores, nosotros nunca apoyaremos su progreso porque siempre es sinónimo de mediocridad.

En definitiva, desde VOX no aceptaremos bajo ningún concepto una educación que empobrezca a nuestros jóvenes, que les deje menos preparados y que les deje por debajo del resto de estudiantes de España y de Europa.

Por eso proponemos revertir esta fusión de materias científicas y recuperar un sistema basado en el contenido, en la excelencia y en el esfuerzo, y por lo que nosotros decimos, lo que está en juego no es un plan de estudios cualquiera, lo que está en juego es la capacidad de nuestra juventud para enfrentarse a un mundo cada vez más exigente y competitivo. Y nuestra obligación es darle esas herramientas para estar a la altura y no condenarlos a la mediocridad ni a su queridísima frase: ¡Ay, pobrecitos!

Gracias.

El president

Moltíssimes gràcies, diputada. I té la paraula ara, pel Grup Parlamentari de Junts, la diputada Anna Erra.

Anna Erra i Solà

Moltes gràcies, president. Votarem en contra d'aquesta proposta.

El president

Moltes gràcies, diputada. Té la paraula ara, pel Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana, la diputada Mar Besses.

Mar Besses Casanovas

Gràcies. Bé, nosaltres, atès que aquesta qüestió ja s'ha debatut, ja s'ha tractat en altres ocasions, el nostre vot serà contrari.

Gràcies.

El president

Gràcies, diputada. Té la paraula ara, pel representant del Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya, la diputada Míriam Casanova.

Míriam Casanova Domènech

Gràcies, president. Doncs, molt breument, hi ha una clara necessitat d'incrementar la formació en matèries com ciències naturals i experimentals, tecnologies i matemàtiques per fer front als reptes que cada vegada són més complexos de la societat, com també per afrontar els mals resultats de les avaluacions educatives internacionals i, per tant, més que mai es requereix una oferta educativa sòlida i de qualitat i, en cap moment, reduir el pes curricular de diverses matèries.

Per tant, considerem que el Departament d'Educació i Formació Professional ha de reconsiderar la modificació del Decret 171/2022, d'ordenació dels ensenyaments de batxillerat i que, en qualsevol cas, ha de tenir com a prioritat el rendiment i la qualitat acadèmica dels alumnes, respondre a les preocupacions que tenen les famílies i les necessitats dels centres docents i, sempre, comptant amb el suport del sector educatiu.

Per tant, votarem a favor de la proposta.

El president

Moltíssimes gràcies, diputada. I té la paraula, per Grup Parlamentari dels Comuns, la diputada Nuria Lozano.

Núria Lozano Montoya

Sí, gràcies, president. En qualsevol cas, molt breument, perquè ja el passat 8 d'abril va comparèixer a la Comissió d'Educació i Formació Professional una representació de la Plataforma Ciències en Perill per compartir el seu posicionament al respecte. S'ha debatut a bastament tant en la Comissió d'Educació, com fins i tot al propi ple.

I, si m'ho permeten, resulta especialment important en un moment d'auge del terraplanisme i les *fake news* potenciar el pensament científic i el prestigi de la ciència com a vacuna contra la ignorància i contribuir a la construcció d'esperit crític. I com que la força política proposant està precisament instal·lada en aquest negacionisme de l'evidència científica i, per tant, el contingut de la proposta entra en clara col·lisió amb la seva pràctica quotidiana, doncs, el nostre grup es posicionarà en contra.

Gràcies.

El president

Moltíssimes gràcies, diputada. Té ara la paraula, pel Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar, el diputat David González.

David González Chanca

Votarem en contra.

Gràcies.

El president

Doncs, moltíssimes gràcies a tots.

Passem a la votació de la proposta.

Vots a favor?

Vots en contra?

Per tant, no hi ha cap abstenció.

Doncs, queda desestimada la proposta de resolució.

Moltíssimes gràcies i aixequem la sessió.

La sessió s'aixeca a les...